

XIII ZJAZD LOIIB

- Wręczenie uprawnień budowlanych • Bezpłatne szkolenia w LOIIB
- Delegaci na XIII Zjazd LOIIB • Ochronić dolinę rzeki Bug

LUBELSKA OKRĘGOWA IZBA INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA

20-150 Lublin, ul. Bursaki 19
tel./fax 81 534-78-12

www.lub.piiib.org.pl
e-mail: lub@piiib.org.pl
Biuletyn Informacji Publicznej:
www.bip.piiib.org.pl

Biuro czynne: poniedziałek, środa, czwartek, piątek
w godz. 8.00–16.00; wtorek w godz. 9.00–17.00

Konto LOIIB:

PEKAO SA 36124054971111000050101920

Przewodniczący Okręgowej Rady

tel. 81 534-78-11

Skład biura:

Dyrektor biura – tel. 81 534-78-13
Sekretariat biura – tel. 81 534-78-12
Główna księgowa – tel. 81 534-78-14
Sekcja księgowości – kasa – tel. 81 741-40-95
Sekcja spraw członkowskich – tel. 81 534-78-16
Sekcja szkolenia – tel. 81 534-78-17
Sekcja uprawnień budowlanych
– tel. 81 741-41-83
Sekcja obsługi organów Izby – tel. 81 534-78-15

Biuro terenowe w Białej Podlaskiej

21-500 Biała Podlaska, ul. Narutowicza 10
(Dom Technika NOT Oddział Regionalny),
pok. nr 2 (I piętro)
Terminy dyżurów: w poniedziałki i czwartki
w godz. 11.00–14.00; w środy w godz. 9.00–13.00
biala@lub.piiib.org.pl
tel. 83 343-62-05; fax 83 343-60-08

Biuro terenowe w Chełmie

22-100 Chełm, ul. Podgórze 2
Terminy dyżurów: we wtorki w godz. 9.00–13.00
w środy i czwartki w godz. 15.00–18.00
chelm@lub.piiib.org.pl; tel. 82 563-36-59

Biuro terenowe w Zamościu

22-400 Zamość, ul. Rynek Wielki 6
(Dom Technika NOT)
Terminy dyżurów: w poniedziałki i środy
w godz. 13.00–16.00; w piątki w godz. 12.00–16.00
zamosc@lub.piiib.org.pl;
tel. 84 638-58-08, 84 639-10-28

PREZYDIUM OKRĘGOWEJ RADY LOIIB

Wojciech Szewczyk – przewodniczący
Tadeusz Cichosz – I wiceprzewodniczący
Janusz Iberszer – II wiceprzewodniczący
Joanna Gieroba – III wiceprzewodniczący
Jan Ludwik Ziółek – sekretarz
Zbigniew Mitura – skarbnik
Tomasz Grzeszczak – członek Prezydium
Janusz Wójtowicz – członek Prezydium

CZŁONKOWIE OKRĘGOWEJ RADY LOIIB

Romuald Czekalski
Władysław Król
Bolesław Matej
Andrzej Mroczek
Ryszard Siekierski
Teresa Stefaniak
Zbigniew Szcześniak
Franciszek Ząbek

OKRĘGOWA KOMISJA KWALIFIKACYJNA

Bolesław Horyński – przewodniczący
Kazimierz Bonetyński – wiceprzewodniczący
Anna Halicka – wiceprzewodnicząca
Edward Wilczopolski – wiceprzewodniczący
Wiesław Nurek – sekretarz
Andrzej Adamczuk – członek
Stanisław Bicz – członek
Lech Dec – członek
Jerzy Ekiert – członek
Jerzy Kamiński – członek
Jerzy Kasperek – członek
Maria Kosler – członek
Andrzej Pichla – członek
Stanisław Plechawski – członek
Edward Woźniak – członek

OKRĘGOWA KOMISJA REWIZYJNA

Leszek Boguta – przewodniczący
Tadeusz Małaj – wiceprzewodniczący
Anna Krasnodębska-Ciołek – sekretarz
Janusz Fronczyk – członek
Andrzej Szkuat – członek

OKRĘGOWI RZECZNIKI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZAWODOWEJ

Andrzej Leniak – koordynator
Henryk Korczewski
Anna Ostańska
Roman Nowak
Kazimierz Stelmaszczuk

OKRĘGOWY SĄD DYSCYPLINARNY

Zenon Misztal – przewodniczący
Katarzyna Trojanowska-Żuk
– wiceprzewodnicząca
Iwona Żak – sekretarz
Henryk Bujak – członek
Eugeniusz Czyż – członek
Andrzej Gwozda – członek
Mieczysław Hryciuk – członek
Paweł Izdebski – członek
Elżbieta Komor – członek
Kazimierz Kostrzanowski – członek
Józef Koszut – członek
Kazimierz Żbikowski – członek

DELEGACI LOIIB NA ZJAZD KRAJOWY

Tadeusz Cichosz
Joanna Gieroba
Bolesław Horyński
Janusz Iberszer
Zbigniew Mitura
Andrzej Pichla
Zbigniew Szcześniak
Wojciech Szewczyk
Edward Woźniak
Janusz Wójtowicz

DYŻURY PEŁNIONE PRZEZ CZŁONKÓW ORGANÓW W 2014 R. DO KOŃCA III KADENCJI

Członkowie Prezydium Okręgowej Rady LOIIB

Pełnią dyżury we wtorki w godz. 14.00–16.00, s. 115
» Wiceprzewodniczący inż. Tadeusz Cichosz – 28.01.2014
» Wiceprzewodniczący mgr inż. Janusz Iberszer – 18.02.2014
» Wiceprzewodniczący mgr inż. Joanna Gieroba – 18.03.2014

Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej

Pełni dyżur w pierwszą środę miesiąca, w godz. 15.00–16.00, s. 115
– tel. 81 534-78-15

Członkowie Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej

Pełnią dyżur w drugi wtorek miesiąca, w godz. 16.00–17.00, s. 115
» dr inż. Bolesław Horyński – 14.01.2014
» dr inż. Wiesław Nurek – 11.02.2014
» mgr inż. Edward Wilczopolski – 11.03.2014

Radca Prawny

pełni dyżur w sali 102, tel. 81 534-78-12
– w każdy piątek w godz. 9.00–11.00
– w każdą środę w godz. 9.00–13.00

Dyżury organów LOIIB pełnione są w biurze LOIIB w Lublinie przy ul. Bursaki 19

Lubelski Inżynier BUDOWNICTWA

Biuletyn Lubelskiej Okręgowej Izby
Inżynierów Budownictwa

STYCZEŃ-LUTY-MARZEC 2014 (Nr 29)

ISSN 1897-3868 Nr 1/2014
Nr R. Pr. 895/06 LOIIB w Lublinie
Nakład: 6 100 egz.

Wydawca

Lubelska Okręgowa Izba
Inżynierów Budownictwa
20-150 Lublin, ul. Bursaki 19
tel./fax 81 534-78-12
www.lub.piib.org.pl
e-mail: lub@piib.org.pl

Redakcja

20-150 Lublin
ul. Bursaki 19
tel. 81 741-41-84

Redaktor naczelna

Urszula Kieller-Zawisza
tel. 81 741-41-84
e-mail: u.kieller@lub.piib.org.pl

Rada programowa

Janusz Iberszer – przewodniczący
Jerzy Ekiert – wiceprzewodniczący
Wiesław Nurek – wiceprzewodniczący
Agnieszka Jaśkiewicz – sekretarz
Jerzy Adamczyk
Stanisław Bicz
Wiesław Bocheńczyk
Andrzej Pichla
Wiesław Pomykała
Ryszard Siekierski

Skład i druk

Drukarnia ALF-GRAF
ul. Abramowicka 6, 20-442 Lublin
tel./fax 81 532-15-12
e-mail: info@alfgraf.com.pl

**Redakcja zastrzega sobie prawo
skracania i adiustacji
publikowanych tekstów.**

Lubelski Inżynier BUDOWNICTWA
dostępny jest także w wersji elektronicznej
na stronie internetowej LOIIB:
www.lub.piib.org.pl

Na okładce:

**Obwodowe
zebranie wyborcze
LOIIB w Lublinie**

*Ciepłych, pogodnych Świąt Wielkanocnych,
pełnych nadziei i miłości,
obfitujących we wzajemną życzliwość,
a także radosnych spotkań w gronie najbliższych,
oraz sukcesów i szczęścia
w życiu osobistym i zawodowym
życzy*

*Okręgowa Rada, działacze i pracownicy
Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa*

SPIS TREŚCI

Czeka nas XIII Zjazd LOIIB i wybory!	4
Delegaci na Zjazd LOIIB w kadencji 2014-2018	6
Uprawnienia budowlane jeszcze aktualne (cz. II)	8
Wręczenie decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych	10
Kryształowe Cegły 2013	12
„Złota Kielnia” Budowa Roku 2012	13
Współpraca przeciwpowodziowa, aby ochronić dolinę rzeki Bug	14
Zmienione najważniejsze – obligatoryjne wymagania techniczno-prawne dla instalacji grzewczych i izolacyjności budynków	17
Kto jest kim w lubelskim budownictwie	21
Harmonogram szkoleń dla członków LOIIB w I półroczu 2014 r.	22
Wspomnienie	26
Wręczenie decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych w obiektywie	27
Obwodowe zebrania wyborcze w LOIIB w obiektywie	28

Czeka nas XIII Zjazd LOIIB i wybory!

23 stycznia br. zakończyły się w Lubelskiej Okręgowej Izbie Inżynierów Budownictwa obwodowe zebrania wyborcze. Wybrano 106 delegatów na XIII Okręgowy Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy LOIIB. W czasie tego rocznego zjazdu zostaną wybrane nowe władze Izby na kadencję przypadającą na lata 2014-2018 oraz delegaci na Krajowy Zjazd Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa.

Na obwodowe zebrania wyborcze zaproszono 6068 członków Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, ponieważ tylu członków liczyła nasza Izba na koniec września 2013 r. i zgodnie z ustaleniami Krajowej Rady PIIB, do tego właśnie grona (stan osobowy na koniec września 2013 r.) były wystosowane zaproszenia. Imienne druki zostały wysłane razem z październikowym wydaniem czasopisma „Inżynier Budownictwa”.

W lubelskiej Izbie zostało zorganizowanych 19 zebrań wyborczych w czterech obwodach: Lublinie, Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu. Wszystkie z nich odbyły się zgodnie z ustalonym wcześniej terminarzem. Pierwsze zebrania obwodowe w naszej Izbie miały miejsce 5 listopada 2013 r. w Białej Podlaskiej i Zamościu, ostatnie zaś 23 stycznia br. w Białej Podlaskiej, Lublinie i Zamościu.

Średnia frekwencja zebrań obwodowych w Lubelskiej Okręgowej Izbie Inżynierów Budownictwa wyniosła 7%, przy najwyższej – 13,5%. Podczas obrad zostało wybranych 106 delegatów z ośmiu branż zawodowych funkcjonujących w naszej Izbie. Nowo wybrani reprezentanci lubelskiego, samorządu zawodowego inżynierów budownictwa będą stanowić skład zjazdów podczas IV kadencji, czyli w latach

2014–2018. Wśród tej grupy 28 osób zostało wybranych po raz pierwszy, czyli nie byli delegatami w czasie I, II i III kadencji. Stanowią oni 26,4% ogółu delegatów. Wśród obecnych 106 delegatów znajduje się 16 kobiet, które stanowią ok. 10,2% delegatów oraz w branży telekomunikacyjnej – 2 delegatów. Szczegółową imienną listę delegatów zamieszczamy na stronach 6 i 7.

Komisja Wyborcza skrupulatnie zlicza oddane głosy

2014–2018. Wśród tej grupy 28 osób zostało wybranych po raz pierwszy, czyli nie byli delegatami w czasie I, II i III kadencji. Stanowią oni 26,4% ogółu delegatów. Wśród obecnych 106 delegatów znajduje się 16 kobiet, które stanowią ok. 10,2% delegatów oraz w branży telekomunikacyjnej – 2 delegatów. Szczegółową imienną listę delegatów zamieszczamy na stronach 6 i 7.

Wybory branżowo

Wybór delegatów w poszczególnych branżach w LOIIB ukształtował się następu-

Na Zjeździe Sprawozdawczo-Wyborczym LOIIB, który zaplanowano na 11 kwietnia 2014 r. spośród wszystkich delegatów zostaną wybrane nowe władze lubelskiej Izby i członkowie statutowych organów oraz delegaci na Zjazd Krajowy PIIB.

Zebranie obwodowe w Lublinie w dn. 10.01.2014 r.

Prezydium zebrania obwodowego ma co robić

XIII Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

11 kwietnia 2014 r.

Czas wyborów

Zgodnie ze statutem Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa § 9 pkt 4 i z uchwałami przyjętymi na Nadzwyczajnym Zejeździe PIIB w 2007 r. w samorządzie zawodowym inżynierów budownictwa obowiązuje kadencyjność w organach Izby i dotyczy ona funkcji prezesa Krajowej Rady PIIB, przewodniczących okręgowych rad i przewodniczących organów ustawowych krajowych i okręgowych.

Czeka nas doniosły dla Izby i dla nas wszystkich czas, czas wyborów władz naszej Izby, reprezentacji naszego samorządu zawodowego. Przez najbliższą, IV kadencję ta właśnie reprezentacja będzie działać w naszym imieniu na rzecz środowiska budowlanego.

Redakcja

NASZA IZBA W LICZBACH

Według stanu **na dzień 30.12.2013 r.** w naszej Izbie było **6032** czynnych członków.

W roku 2013 zarejestrowało się 254 osoby, z czego opłaciło składki i stało się pełnoprawnymi członkami Izby 242 osoby.

Podział czynnych członków na dzień 30.12.2013 r. według branż przedstawia się następująco:

- » konstrukcyjno-budowlana BO – 2787 członków (46,20%)
- » instalacje sanitarne IS – 1132 członków (18,77%)
- » instalacje elektryczne IE – 1072 członków (17,77%)
- » drogowa BD – 609 członków (10,10%)
- » wodno-melioracyjna WM – 110 członków (1,82%)
- » mostowa BM – 95 członków (1,57%)
- » kolejowa BK – 139 członków (2,30%)
- » telekomunikacyjna BT – 86 członków (1,43%)
- » wyburzeniowa – 2 członków (0,03%)

Sala lubelskich obrad w dn. 16.01.2014 r.

Wybieramy delegatów na zjazdy LOIIB

Decydujemy o losach naszego samorządu

Delegaci na Zjazdy LOIB w kadencji 2014–2018

Lp.	IMIĘ	NAZWISKO	NR EWIDENCYJNY	Lp.	IMIĘ	NAZWISKO	NR EWIDENCYJNY
1	Andrzej	Adamczuk	LUB/IS/0864/01	35	Jerzy	Kasperek	LUB/BM/0672/01
2	Jerzy	Adamczyk	LUB/IS/0722/01	36	Henryk	Kawa	LUB/BD/1392/01
3	Waldemar	Basak	LUB/BD/1886/01	37	Elżbieta	Komor	LUB/BO/1429/01
4	Ewa	Błazik-Borowa	LUB/BO/0169/04	38	Krzysztof	Komszczyński	LUB/BD/0333/08
5	Wiesław	Bocheńczyk	LUB/IS/2078/01	39	Stanisław	Kopciewicz	LUB/IE/3128/02
6	Leszek	Boguta	LUB/WM/1695/01	40	Maria	Kosler	LUB/BK/0477/04
7	Kazimierz	Bonetyński	LUB/IS/2362/01	41	Kazimierz	Kostrzanowski	LUB/IE/4035/02
8	Adam	Borowy	LUB/BD/1134/01	42	Józef	Kosztut	LUB/WM/1703/01
9	Andrzej	Chmielowski	LUB/BD/0863/03	43	Anna	Krasnodębska-Ciołek	LUB/IS/1360/01
10	Barbara	Chodkowska-Sagan	LUB/BO/1322/01	44	Sławomir	Krasuski	LUB/BO/0317/01
11	Tadeusz	Cichosz	LUB/BO/2883/01	45	Władysław	Król	LUB/IS/0622/01
12	Romuald	Czekalski	LUB/BK/0557/04	46	Stanisław	Król	LUB/BD/1184/01
13	Eugeniusz	Czyż	LUB/BM/2288/01	47	Ireneusz	Krupa	LUB/BK/0068/05
14	Lech	Dec	LUB/IS/0016/01	48	Bogdan	Kucharski	LUB/BD/0333/01
15	Grzegorz	Dębowski	LUB/IE/4123/02	49	Jan	Kukielka	LUB/BD/1434/01
16	Grzegorz	Dobosz	LUB/BD/1233/01	50	Artur	Kurowski	LUB/BO/0108/06
17	Wiesław	Drażek	LUB/IS/0053/04	51	Antoni	Kuszneruk	LUB/BO/1472/01
18	Dariusz	Flak	LUB/BD/0766/01	52	Andrzej	Leniak	LUB/BM/0278/01
19	Piotr	Gajewski	LUB/BD/0018/08	53	Tomasz	Lis	LUB/BD/0749/01
20	Monika	Gawda	LUB/BD/0096/01	54	Andrzej	Łukaszczyk	LUB/IS/0026/01
21	Joanna	Gieroba	LUB/BM/0362/01	55	Tadeusz	Małaj	LUB/BD/0179/09
22	Tomasz	Grzeszczak	LUB/BT/0138/08	56	Bolesław	Matej	LUB/BO/0038/01
23	Stanisław	Gwozda	LUB/BO/0039/01	57	Józef	Mazur	LUB/IS/0821/01
24	Andrzej	Gwozda	LUB/BO/0655/01	58	Andrzej	Mazur	LUB/BK/0073/05
25	Anna	Halicka	LUB/BO/0687/01	59	Henryk	Miduch	LUB/BD/0464/01
26	Teresa	Harko	LUB/BD/0858/01	60	Zbigniew	Miłosz	LUB/WM/1694/01
27	Bolesław	Horyński	LUB/IE/0890/01	61	Zenon	Misztal	LUB/IS/3072/02
28	Mieczysław	Hryciuk	LUB/BO/0388/03	62	Zbigniew	Mitura	LUB/BD/1248/01
29	Janusz	Iberszer	LUB/IS/0843/01	63	Andrzej	Mroczek	LUB/BD/0301/01
30	Kazimierz	Imbor	LUB/BO/1177/01	64	Tomasz	Musz	LUB/BM/0072/09
31	Piotr	Janaszek	LUB/BM/0653/01	65	Marian	Nagórny	LUB/BD/1258/01
32	Zygmunt	Jarosz	LUB/IS/2284/01	66	Roman	Nowak	LUB/BD/1919/01
33	Krzysztof	Jurycki	LUB/IS/3321/02	67	Tomasz	Nowicki	LUB/BO/0530/03
34	Daniel	Kaczkowski	LUB/BO/0030/01	68	Wiesław	Nurek	LUB/BO/0232/01

Lp.	IMIĘ	NAZWISKO	NR EWIDENCYJNY
69	Anna	Ostańska	LUB/BO/0699/01
70	Stanisław	Osypiński	LUB/IE/0164/08
71	Janusz	Pachla	LUB/BD/0359/06
72	Krzysztof	Paluszkiewicz	LUB/BD/0459/05
73	Krzysztof	Paszowski	LUB/BD/0303/01
74	Wiesław	Pawelec	LUB/BO/3269/02
75	Andrzej	Pichla	LUB/WM/1685/01
76	Marzanna	Pieczkolan	LUB/BD/0019/07
77	Antoni	Pietrzak	LUB/BO/1317/01
78	Stanisław	Plechawski	LUB/BO/0812/01
79	Antoni	Płodzidym	LUB/BO/0031/01
80	Władysław	Rawski	LUB/BD/2766/01
81	Emilia	Rzepka	LUB/BD/1794/01
82	Krzysztof	Sierpień	LUB/BO/0109/05
83	Halina	Sokół	LUB/BD/0010/11
84	Teresa	Stefaniak	LUB/BO/3474/02
85	Kazimierz	Stelmaszczyk	LUB/WM/1179/01
86	Józef	Szablowski	LUB/IE/2196/01
87	Zbigniew	Szcześniak	LUB/BO/3612/02
88	Wojciech	Szewczyk	LUB/BD/0851/01
89	Andrzej	Szkuat	LUB/BM/0289/01
90	Jan	Świdorski	LUB/BD/2059/01
91	Krzysztof	Tajer	LUB/BD/0982/01
92	Marek	Tyszko	LUB/IS/0322/01
93	Tadeusz	Wagner	LUB/IE/0421/01
94	Mieczysław	Walczuk	LUB/IS/2849/01
95	Janusz	Watras	LUB/BD/0157/01
96	Edward	Wilczopolski	LUB/BD/0549/01
97	Edward	Woźniak	LUB/IE/3669/02
98	Ireneusz	Wójcik	LUB/IE/0071/01
99	Janusz	Wójtowicz	LUB/BM/3598/02
100	Grażyna	Wrzosek	LUB/IS/1151/01
101	Dariusz	Zaorski	LUB/BT/0172/08
102	Franciszek	Ząbek	LUB/WM/1097/01
103	Jan Ludwik	Ziółek	LUB/BO/2653/01
104	Iwona	Żak	LUB/IS/0149/01
105	Kazimierz	Żbikowski	LUB/BD/1517/01
106	Henryk	Żuraw	LUB/IS/3946/02

Zebranie obwodowe w siedzibie LOIB w Lublinie

Wybory delegatów na XIII Zjazd LOIB

Komisja Skrutacyjna przy pracy

Skupienie przed rozpoczęciem obrad

Uprawnienia budowlane nadal aktualne (cz. II)

Jednym z zagadnień, z którymi spotyka się Okręgowa Komisja Kwalifikacyjna LOIBB jest interpretacja uprawnień budowlanych w specjalności architektonicznej i konstrukcyjno-budowlanej wydanych w latach 1928–1994. Tym razem prezentujemy Państwu drugą publikację z trzech odcinków poświęconych temu tematowi i uprawnieniom budowlanym, które pomimo upływu lat od chwili nadania, nadal obowiązują. W następnym wydaniu naszego biuletynu przedstawimy ostatni, trzeci artykuł.

14 sierpnia 1961 r. weszła w życie ustawa z dnia 31 stycznia 1961 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z dnia 13 lutego 1961 r. Nr 7, poz. 46). Ustawa ta określiła uczestników procesu budowlanego i wprowadziła podział na budownictwo powszechne i budownictwo specjalne.

Objektami budowlanymi budownictwa powszechnego, w rozumieniu ustawy (art. 2 ust. 2) były:

- 1) budynki stałe i tymczasowe oraz urządzenia budowlane związane z budynkami,
- 2) pomniki, posągi, wodotryski itp., obiekty architektury ogrodowej oraz kapliczki i inne podobne obiekty kultu religijnego.

Przepisy ustawy dotyczącej budownictwa powszechnego, zgodnie z art. 2 ust. 3 stosowało się ponadto do:

- 1) obiektów inżynierskich służących do celów szkolnictwa, nauki, kultury, zdrowia, wypoczynku, rozrywki i sportu,
- 2) innych obiektów budowlanych, niezaliczanych w obowiązujących przepisach do budownictwa specjalnego,
- 3) urządzeń wpływających na wygląd obiektów budowlanych, jak tablice pamiątkowe, urządzenia reklamowe, napisy, szyldy, trwałe urządzenia wewnątrz budynków użytku publicznego.

Do wykonywania funkcji technicznych w budownictwie, tj.: projektanta, kierownika budowy, kierownika robót, majstra budowlanego oraz inspektora nadzoru inwestorskiego ustawa artykułem 17 ust. 1 obligatoryjnie wprowadziła obowiązek uzyskania uprawnień budowlanych, stwierdzających posiadanie odpowiednich kwalifikacji fachowych w zakresie wykształcenia technicznego oraz odbycia praktyki zawodowej.

Zgodnie z art.18 ust. 1 uprawnienia budowlane wydawane były jako uprawnienia do projektowania bądź jako uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi, a także jako uprawnienia łączne do projektowania i kierowania.

W budownictwie powszechnym zgodnie z art. 19 ust. 1 wydawano uprawnienia budowlane w następujących specjalnościach techniczno-budowlanych:

- 1) architektonicznej,
- 2) konstrukcyjno-inżynierskiej,
- 3) instalacji i urządzeń sanitarnych,
- 4) instalacji i urządzeń elektrycznych.

Dla uzyskania uprawnień budowlanych do projektowania w specjalnościach j.w., wymagane było posiadanie wyższego lub średniego wykształcenia technicznego w tych specjalnościach oraz odbycie odpowiedniej praktyki.

Dla uzyskania uprawnień do kierowania robotami budowlanymi (wykonywania funkcji technicznych kierownika budowy, kierownika robót, inspektora nadzoru inwestorskiego), wymagane było posiadanie wyższego lub średniego wykształcenia w odpowiedniej specjalności bądź dla pełnienia funkcji majstra budowlanego, dyplomu mistrza w odpowiednim zawodzie objętym listą rzemiosł.

Uprawnienia do projektowania w danej specjalności mogły obejmować ponadto prawo projektowania określonych robót budowlanych w innych specjalnościach oraz prawo kierowania takimi robotami innych specjalności (uprawnienia w ograniczonym zakresie).

Analogicznie uprawnienia do kierowania robotami określonej specjalności mogły obejmować prawo kierowania określonymi robotami w innej specjalności (uprawnienia w ograniczonym zakresie).

Rodzaj uprawnień budowlanych i ich zakres oraz specjalność techniczno-budowlaną, ustalano w zależności od rodzaju wykształcenia technicznego i zakresu odbytej praktyki zawodowej, zgodnie z rozporządzeniem Przewodniczącego Komitetu Budownictwa, Urbanistyki i Architektury z dnia 10 września 1962 r. w sprawie kwalifikacji fachowych osób wykonujących funkcje techniczne w budownictwie powszechnym (Dz. U. z 18 października 1962 r. Nr 53, poz. 226), które weszło w życie z dniem 1 listopada 1962 roku.

Zakres tych uprawnień określała podstawa prawna ich nadania oraz treść decyzji.

Ilekcóż w w/w decyzji jest mowa o:

- » „objektach budowlanych o prostej architekturze” w rozumieniu § 1 ust. 3 rozporządzenia to należy przez to rozumieć:
  - 1) budynki gospodarcze i inwentarskie,
  - 2) budynki mieszkalne do 2 kondygnacji nadziemnych (ewentualnie z mieszkalnym poddaszem) o kubaturze łącznej do 1000 m³, z wyjątkiem obiektów zabytkowych. Ograniczenie kubatury do 1000 m³ stosuje się w budownictwie mieszkaniowym szeregowym do jednego segmentu, a w budownictwie mieszkaniowym bliźniaczym – do samodzielnej części budynku bliźniaczego.
- » „objektach budowlanych o skomplikowanej konstrukcji” należy (zgodnie z § 1 ust. 4) rozumieć:
  - 1) wszelkie obiekty budowlane zawierające elementy składowe, przy których obliczeniu uwzględniało się przestrzenny schemat pracy statycznej całej konstrukcji lub jej części, z wyjątkiem prostokątnych krzyżowozbrojonych płyt żelbetonowych swobodnie podpartych, o rozpiętości do 4,0 m,

- 2) wszelkie obiekty budowlane zawierające elementy składowe o statycznie niewyznaczalnym, płaskim schemacie obliczeniowym, z wyjątkiem prostych belek ciągłych przy rozpiętości przęsła do 6,0 m oraz płyt ciągłych o rozpiętości do 4,0 m, rozwiązywanych przy pomocy ogólnie znanych tablic i monogramów,
  - 3) wszelkie obiekty budowlane zawierające elementy składowe o statycznie wyznaczalnym, płaskim schemacie obliczeniowym i rozpiętości ponad 12,0 m oraz elementy o osi geometrycznej krzywej bądź łamanej i rozpiętości ponad 6,0 m oraz o wysięgu wsporników ponad 2,0 m,
  - 4) wszelkie obiekty budowlane zawierające elementy składowe podlegające obciążeniom równym bądź większym od 800 kg/m² oraz elementy, przy których obliczaniu uwzględniać należy wpływy dynamiczne, termiczne i skurczowe lub osiadania podpór poziomych elementów nośnych, jak również obciążenie ruchome albo o działaniu wielokierunkowym,
  - 5) wszelkie obiekty budowlane zawierające elementy konstrukcyjne wymagające, ze względu na bezpieczeństwo budowli sprawdzenia rachunkowego lub doświadczalnego warunków utraty statyczności miejscowej pod działaniem obciążenia,
  - 6) wszelkie obiekty budowlane o posadowieniu odmiennym od płaskich łąw i stóp fundamentowych, posadowionych bezpośrednio na stałym, niepodlegającym żadnym ruchom gruncie nośnym,
  - 7) wszelkie obiekty budowlane o wysokości pionowych elementów nośnych dla jednej kondygnacji powyżej 6,0 m oraz obiekty budowlane o całkowitej wysokości ponad 16,0 m nad terenem bądź też o zagłębieniu większym niż 3,0 m poniżej terenu.
- » „skomplikowanych instalacjach i urządzeniach sanitarnych” (zgodnie z § 1 ust. 5) należy rozumieć:
- 1) instalacje i urządzenia sanitarne w obiektach budowlanych z pomieszczeniami zaliczonymi do I i II kategorii niebezpieczeństwa pożarowego w rozumieniu przepisów techniczno-budowlanych,
  - 2) instalacje i urządzenia: ogrzewania wodnego systemu zamkniętego, ogrzewania parowego o temperaturze powyżej 115°C, wszelkiego ogrzewania przez promieniowanie, ogrzewania zdalczynego obsługiwanego przez kotłownie, kotłownie wodne i parowe niskiego ciśnienia o wydajności powyżej 400.000 kcal/h oraz wszelkiego typu węzły cieplne, instalacje i urządzenia pełnej i częściowej klimatyzacji oraz o instalacje i urządzenia wentylacji o mechanicznym pobudzeniu, obsługującej pomieszczenia o różnym przeznaczeniu,
  - 3) instalacje i urządzenia gaśnicze przeciwpożarowe, z wyjątkiem instalacji kranów przeciwpożarowych wodnych, niewymagających specjalnej obsługi,
  - 4) instalacje i urządzenia hydroforowe i przepompownie o wydajności ponad 1,5 l/sek., lokalne oczyszczalnie wody i ścieków – niezaliczane przez obowiązujące przepisy do budownictwa specjalnego, instalacje i urządzenia wodociągowe oraz kanalizacji zewnętrznej na terenie nieruchomości o powierzchni przekraczającej 2,0 ha,
  - 5) instalacje gazowe o ciśnieniu powyżej 0,03 at. nadciśnienia.
- » „skomplikowanych instalacjach i urządzeniach elektrycznych” (zgodnie z § 1 ust. 6) należy rozumieć:
- 1) wszelkie instalacje i urządzenia elektryczne w budynkach z pomieszczeniami zaliczanymi do I i II kategorii niebezpieczeństwa pożarowego w rozumieniu przepisów techniczno-budowlanych,
  - 2) wszelkie instalacje i urządzenia elektryczne w obiektach budowlanych użyteczności publicznej,
  - 3) wszelkie instalacje i urządzenia elektryczne o napięciu znamionowym powyżej 1 kV,
  - 4) wszelkie instalacje i urządzenia elektryczne automatycznych central telefonicznych o pojemności powyżej 200 NN rozgłaszania przewodowego o mocy powyżej 500 W i dyspozytorskie o pojemności łącznej ponad 10 NN,
  - 5) wszelkie instalacje i urządzenia elektryczne o mocy zainstalowanej powyżej 1 MW.
- Zgodnie z § 2 ust. 2 rozporządzenia funkcje techniczne projektanta (sporządzanie projektów budowlanych i sprawowanie nadzoru autorskiego przy realizacji projektów) oraz funkcje techniczne związane ze sprawdzaniem projektów budowlanych mogły być wykonywane wyłącznie w specjalności techniczno-budowlanej i w zakresie wynikającym z posiadanych uprawnień do sporządzania projektów budowlanych.
- Zgodnie z § 2 ust. 3 rozporządzenia funkcje techniczne inspektora nadzoru inwestorskiego, kierownika budowy i kierownika robót oraz funkcje techniczne polegające na kontroli technicznej budów bądź kontroli technicznej utrzymania obiektów budowlanych mogły być wykonywane wyłącznie w specjalności i w zakresie wynikającym z posiadanych uprawnień do kierowania robotami budowlanymi.
- W decyzji wskazany był konkretny (z wyłączeniem, z wyjątkiem) zakres robót budowlanych bez określania, że są to uprawnienia w ograniczonym zakresie w danej specjalności.
- Uprawnienia budowlane wydawał wojewódzki organ państwowego nadzoru budowlanego (wojewoda).
- Od 1 marca 1975 roku obowiązywała ustawa z dnia 24 października 1974 r. – Prawo budowlane (Dz. U. Nr 38, poz. 229).
- Zgodnie z treścią art. 67 w/w ustawy: „osoby, które przed wejściem w życie ustawy uzyskały prawo projektowania i kierowania robotami budowlanymi, zachowują nadal w dotychczasowym zakresie uprawnienia do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie”.
- Ustawodawca w ten sposób gwarantował stałość i niezmienną decyzji nadających uprawnienia budowlane, uzyskanych na podstawie przepisów poprzednio obowiązujących (tracących moc).

JERZY KAMIŃSKI

Okręgowa Komisja Kwalifikacyjna LOIIB

Literatura:

Zbigniew Dzierżewicz, Joanna Smarż, *Uprawnienia budowlane w latach 1928–2011 wynikające z Prawa budowlanego i przepisów wykonawczych.*

ABC a Wolters Kluwer business 2011.

Wręczenie decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych

20 stycznia 2014 r. w siedzibie Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w Lublinie odbyło się uroczyste wręczenie decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych inżynierom uczestniczącym w sesji jesiennej 2013 r. Jej efektem było wydanie przez Okręgową Komisję Kwalifikacyjną LOIIB 166 pozytywnych decyzji o prawie wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

Do listopadowej sesji egzaminacyjnej, z których 163 uzyskało wynik pozytywny, która rozpoczęła się testem pisemnym 22 listopad 2013 r. przystąpiły 172 osoby, Następnie do ustnej części egzaminu przystąpiło 173 inżynierów (10-ciu miało

egzamin poprawkowy), a pozytywny wynik uzyskało 166 osób, które uzyskały prawo wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Na 166 wydanych uprawnień złożyło się: 59 w specjalności konstrukcyjno-budowlanej, 27 w specjalności drogowej, 10 w specjalności mostowej, 1 w specjalności telekomunikacyjnej, 28 w specjalności instalacyjnej-sanitarnej, 41 w specjalności instalacyjnej-elektrycznej.

Uroczystość wręczenia decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych inżynierom w dn. 20.01.2014 r.

Przemawia Wojciech Szewczyk, przewodniczący Okręgowej Rady LOIIB

Uroczystość wręczania decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych w lubelskiej Izbie została podzielona na trzy tury. W pierwszej części decyzje wręczano inżynierom reprezentującym specjalność drogową i mostową, w drugiej turze – decyzje otrzymywały osoby posiadające specjalność konstrukcyjno-budowlaną, natomiast w trzeciej – specjalność instalacyjną-sanitarną i instalacyjną-elektryczną.

W czasie ceremonii inżynierowie, którzy zdali egzamin i uzyskali prawo do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, złożyli uroczyste ślubowanie przed oficjalnym wręczeniem decyzji.

Decyzje o nadaniu uprawnień budowlanych wręczali: Wojciech Szewczyk, przewodniczący Okręgowej Rady LOIIB,

Bolesław Horyński, przewodniczący OKK LOIIB, Kazimierz Bonetyński, wiceprzewodniczący OKK LOIIB, Wiesław Nurek, sekretarz OKK LOIIB, Andrzej Adamczuk i Jerzy Ekiert, członkowie OKK LOIIB. Lubelskie biuro reprezentowali – Zbigniew Szcześniak, dyrektor biura Izby i Wojciech Mazur, specjalista ds. uprawnień. Należy dodać, że łącznie, podczas obydwu sesji egzaminacyjnych w roku 2013 w Lublinie zdawało 354 osoby, a zdało 319, tj. 90,1%.

Wszystkim, którzy uzyskali uprawnień budowlane gratulujemy i życzymy wielu sukcesów w pracy zawodowej!

WIESŁAW NUREK, (RED.)

Sekretarz Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej LOIIB

W. Szewczyk, przewodniczący LOIIB gratuluje uzyskania uprawnień

LUBDOM 2014 „WIOSNA BUDÓW”

Targi Lublin S.A. zapraszają do udziału w Targach Budowlanych LUBDOM 2014, które odbędą się w dniach 28–30 marca 2014 r. przy ul. Dworcowej 11 w Lublinie.

Targi Budowlane LUBDOM 2014 odbywają się w tym roku pod hasłem „WIOSNA BUDÓW”. Jest to impreza targowa o największych tradycjach w regionie. Od wielu lat nie tylko kojarzy wystawców branży budowlanej z klientami zainteresowanymi budową domu, ale również klientów związanych z branżą, którzy przychodzą dowiedzieć się czegoś nowego lub spotkać z kontrahentami. Na ekspozycji prezentowane są nowe rozwiązania, technologie i materiały, co zasadniczo wpływa na wzrost poziomu świadomości zarówno klientów, jak i reprezentantów branży budowlanej.

Tematyka targów obejmie m.in. prace gruntowe i fundamenty, elementy konstrukcyjne, ściany i elewacje, stolarkę otworową, dachy, systemy wykończeniowe, meble i elementy wyposażenia wnętrza, usługi budowlane, projektowanie i IT, bezpieczeństwo i higienę pracy oraz doradztwo budowlane.

LUBDOM 2014 to nie tylko wystawa, ale również bogaty program wydarzeń towarzyszących (m.in. zmiany w prawie dotyczące podatkowych ulg budowlanych, budownictwo pasywne), pokazy na żywo, konkursy dla zwiedzających.

Tegorocznej edycji targowej towarzyszyć będą Targi Mieszkań i Nieruchomości oraz Targi Obróbki Drewna „LUBDREW”. Połączenie trzech wydarzeń pozwoli na kompleksowe ujęcie przenikających się branż, które są niezwykle istotne dla mieszkańców Lublina i Lubelszczyzny.

Zapraszamy również do odwiedzenia strony: www.lubdom.targi.lublin.pl

Targi Budowlane LUBDOM 2014 będzie można odwiedzać:

- » 28.03.2014 (piątek) od 12.00 do 19.00, WSTĘP WOLNY
- » 29.03.2014 (sobota) od 10.00 do 18.00, bilet wstępu – 5 zł
- » 30.03.2014 (niedziela) od 10.00 do 18.00, bilet wstępu – 5 zł

Kryształowe Cegły 2013

6 grudnia 2013 r. poznaliśmy laureatów międzynarodowego konkursu „O Kryształową Cegłę” – na najlepszą inwestycję budowlaną po obu stronach wschodniej granicy Unii Europejskiej. Konkurs organizowany jest przez Polskie Towarzystwo Mieszkaniowe Lublin. Lubelska Izba Inżynierów Budownictwa była partnerem konkursu.

Laureaci konkursu „O Kryształową Cegłę”

W Centrum Kongresowym Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie odbyła się uroczysta gala wieńcząca XIII edycję konkursu „O Kryształową Cegłę”, na którą licznie przybyli zaproszeni goście z kraju i zza granicy.

– Głównym celem naszego konkursu jest pobudzenie aktywności ekonomicznej, gospodarczej i obywatelskiej regionów Europy Wschodniej poprzez promowanie i dokumentowanie działań w zakresie rozwoju regionalnej infrastruktury, budownictwa i architektury – zauważył Kazimierz Widysiewicz, prezes PTM Oddział Lublin w czasie ceremonii.

Konkurs „O Kryształową Cegłę” jest reprezentatywnym i najszerzym przeglądem inwestycji budowlanych w przygranicznych regionach po obu stronach wschodniej granicy Unii Europejskiej. W dwunastu poprzed-

nich jego edycjach zgłoszono ponad 650 inwestycji budowlanych z terenu województw: lubelskiego, podlaskiego, podkarpackiego, warmińsko – mazurskiego, a także ze Lwowa i Obwodu Lwowskiego, Łucka i Obwodu Wołyńskiego oraz z Białorusi, Litwy, Łotwy i Słowacji. Biorąc pod uwagę międzynarodowy zasięg, liczbę edycji konkursu, jego uczestników, patronów i współorganizatorów, „Kryształowa Cegła” stała się dla autorów najlepszych inwestycji budowlanych, ważną nagrodą.

Ubiegłoroczne jury konkursowe obradowało pod przewodnictwem architekt Elżbiety Mącik.

– Z roku na rok obserwujemy podnoszenie standardów obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej także z zachowaniem zabytkowej zabudowy, co jest istotne dla naszego dziedzic-

Nagrodzeni otrzymywali statuetki Kryształowej Cegły

stwa kulturowego – stwierdziła E. Mącik, podczas gali konkursu „O Kryształową Cegłę”.

Międzynarodowa kapituła odbyła wizytację zgłoszonych obiektów, dokonała ich oceny i na tej podstawie przyznała najlepszym nagrody.

Wśród laureatów XIII edycji konkursu znalazły się m.in. takie obiekty, jak: budynek mieszkalny przy ul. Jana II Kazimierza 2 w Białej Podl., Rezydencja Piotrkowska przy ul. Piotrkowskiej 2A w Białymstoku, Fontanna Multimediałna w Rzeszowie, żłobek i przedszkole przy ul. Koleśnica 13 w Brześciu, „Wyspa Wisła” w Stężycy, drogowe przejście graniczne w Budomierzu, budowa Trasy Generalskiej w Białymstoku, Wschodnie Innowacyjne Centrum Architektury Politechniki Lubelskiej, Centrum Kultury Filmowej „Zorza” w Chełmie, renowacja Klasztoru Powiżytkowskiego na Centrum Działań Artystycznych w Lublinie.

Lista laureatów XIII edycji konkursu „O Kryształową Cegłę” znajduje się na stronie internetowej PTM Lublin: www.ptm.lublin.pl

(RED.)

ODEZWA DO KOLEŻANEK I KOLEGÓW BUDOWLAŃCÓW!

Koleżanki i Koledzy, budowlańcy – inżynierowie, technicy, pasjonaci i wszyscy zainteresowani, biorący udział w naszym kraju i Europie w realizacjach prefabrykowanej wielkowieściowej zabudowy mieszkaniowej w latach 1955–95

Zwracamy się z prośbą o udzielenie wszelkich informacji na temat **budynków prefabrykowanych**, m.in.: osiedla wykonywane w Nowej Hucie, Poznaniu, Łodzi, Warszawie (oś: Wierzbno, Praga II, Kasprzaka) i różnych systemów realizacji, m.in.: Cegła Żerańska i jej warianty.

Zależy nam też na informacji o **budynkach z wielkiej płyty**, które w Polsce rozpoczęły się systemami PBU z początkiem lat sześćdziesiątych. Kontynuowane były w systemach ogólnokrajowych od końca lat sześćdziesiątych (OWT; WUF-T) i w siedemdziesiątych, które to lata zaowocowały konkursem dla systemów: SZ; W-70; Wk-70 i ich wariantów.

Może jeszcze pamiętacie ich realizacje i prowadzone prace?

Napiszmy wspólnie:

HISTORIĘ REALIZACJI BUDYNKÓW Z ELEMENTÓW WIELKOWYMIAROWYCH

Była to **technologia najpopularniejsza** w tamtym czasie w naszym kraju. Zbudowaliśmy w niej prawie 50% infrastruktury mieszkalnej. Prefabrykacja była też naszym dniem codziennym i często realizacją naszych marzeń.

Nie pozwólmy na to, aby ta historia poszła w zapomnienie. Przekażmy potomnym nasze doświadczenia. Pochwalmy się: Kiedy?, Co?, i Gdzie? Zbudowaliśmy: Jaki był to system? i w Jakim osiedlu?/Mieście/Kraju?

Bądźmy autorami nie tylko budynków, ale i wspomnień z ich realizacji.

Autorki odezwy proszą osoby zainteresowane o kontakt telefoniczny:

Teresa Taczanowska: +48 501 751 066
lub Anna Ostańska: +48 603 656 563

„Złota Kielnia” Budowa Roku 2012

4 grudnia 2013 r. odbyło się rozstrzygnięcie 11. edycji konkursu „Złota Kielnia” Budowa Roku 2012. Jego organizatorem był Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa Oddział Lublin z udziałem Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

Celem konkursu jest wyłonienie wyróżniających się pod względem technicznym i organizacyjnym przedsięwzięć budowlanych oraz ich twórców. Sprzyja to pozytywnej rywalizacji zachęcającej do doskonalenia posiadanych umiejętności i podwyższania kwalifikacji przez uczestników procesu inwestycyjnego. Konkurs swym zasięgiem obejmuje obiekty zrealizowane na terenie województwa lubelskiego oraz powstałe w kraju, wybudowane przez lubelskie firmy.

– Podsumowując 11 lat trwania naszego konkursu można stwierdzić, że inwestycje budowlane są realizowane lepiej i szybciej. Przedsiębiorstwa budowlane bardzo dużo uwagi przykładają do jakości wykonywanych prac – mówił Kazimierz Imbor, prezes lubelskiego Oddziału Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa, podczas uroczystości ogłoszenia wyników konkursu.

W 11. edycji Konkursu „Złota Kielnia” Budowa Roku 2012 nagrody otrzymało pięć obiektów. W kategorii rozbudowa i przebudowa zwyciężcą zostało **Wschodnie**

Laureaci konkursu „Złota Kielnia” Budowa Roku 2012

Innowacyjne Centrum Architektury Politechniki Lubelskiej. W kategorii budownictwo mieszkaniowe – I miejsce zajął kompleks **czterech budynków socjalnych przy ul. Gródeckiej w Hrubieszowie.** W kategorii obiekt użyteczności publicznej wygrało **Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowe Nowych Technik i Technologii Uniwersytetu Przyrodniczego przy ul. Głębokiej w Lublinie.** Obiekty **Starorzeczka Wisły w Steżycy** zwyciężyły w kategorii obiekty sportowe i rekreacyjne. Za najlepiej odnowiony obiekt uznano budynek dawnego **kina „Opolanka” w Opolu Lubelskim.**

Organizatorem konkursu jest lubelski Oddział Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa z udziałem Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa oraz we współpracy ze Stowarzyszeniem Architektów Polskich Oddział

Lublin. Patronat nad „Złotą Kielnią” Budowa Roku 2012 sprawowali: Wojewoda Lubelski, Marszałek Województwa Lubelskiego, TVP Oddział Lublin oraz Radio Lublin. Oceny obiektów dokonało prezydium sądu konkursowego, pracujące pod kierunkiem architekt Marii Balawejder-Kantor.

– Obiekty wyróżnione w konkursie „Złota Kielnia” Budowa Roku 2012 świadczą o wysokich umiejętnościach osób zaangażowanych w proces ich realizacji – podkreślała M. Balawejder-Kantor, oceniając pracę sądu konkursowego.

Laureaci 11. edycji Konkursu „Złota Kielnia” Budowa Roku 2012 otrzymali statuetki Złotej Kielni, dyplomy oraz okolicznościowe tablice, które mogą umieścić na pamiątkę na zrealizowanych obiektach.

(RED.)

Piotr Szczucki, zastępca burmistrza Opola Lubelskiego odbiera zasłużoną nagrodę z rąk Ewy Boguty, reprezentującej Urząd m. Lublin

WAŻNIEJSZE WYDARZENIA W LOIIB W ROKU 2014

Terminy posiedzeń Okręgowej Rady LOIIB w 2014 r. (wtorki godz. 14.00–16.00)

21–22 marca 2014 r.	23 września 2014 r.
15 kwietnia 2014 r.	12 grudnia 2014 r.
17 czerwca 2014 r.	

Terminy posiedzeń Prezydium Okręgowej Rady LOIIB w 2014 r. (wtorki godz. 14.00 – 16.00)

11 lutego 2014 r.	26 sierpnia 2014 r.
4 marca 2014 r.	21 października 2014 r.
27 maja 2014 r.	25 listopada 2014 r.

XIII Okręgowy Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy LOIIB

11 kwietnia 2014 r.

XIII Krajowy Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy PIIB

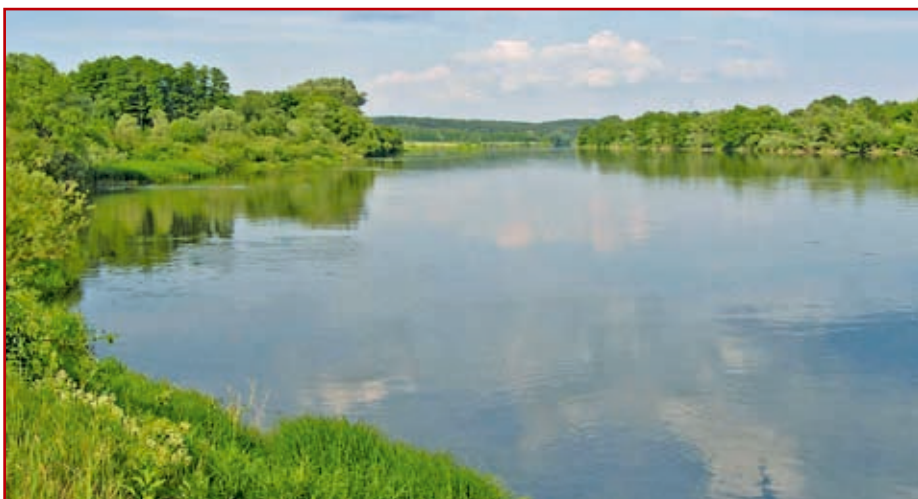
27-28 czerwca 2014 r.

Spotkanie członków LOIIB z okazji Dnia Budowlanych

6 września 2014 r.

Współpraca przeciwpowodziowa, aby ochronić dolinę rzeki Bug

Dolina rzeki Bug stanowi unikalny obszar ekologiczny charakteryzujący się cennymi walorami przyrodniczymi. Powodzie, które miały miejsce w latach poprzednich niszczą to bogactwo. Dlatego też państwa graniczące z Bugiem: Polska i Białoruś nawiązały współpracę transgraniczną w zakresie ochrony przeciwpowodziowej rzeki Bug.

Fot. nr 1 – Koryto rzeki Bug

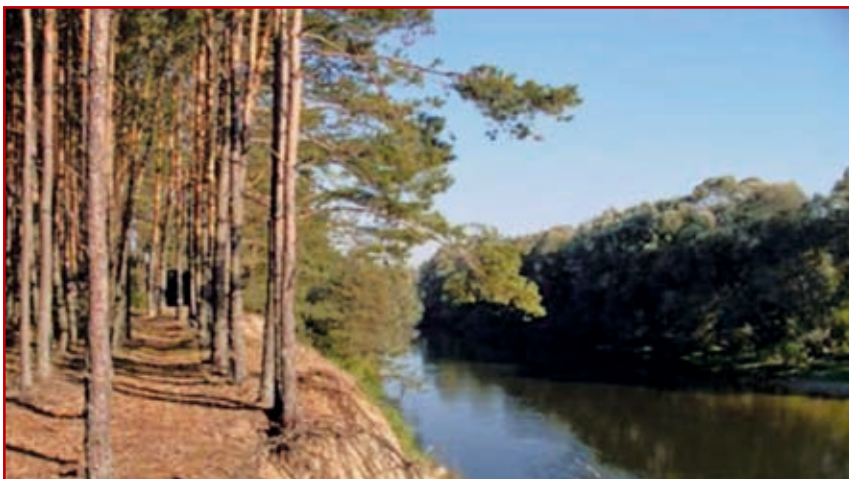
Bug jest jedną z niewielu rzek w Europie, która zachowała na całym swoim biegu naturalne, meandrujące koryto. Na całym jej odcinku występują nadal naturalne procesy rzeczne będące głównym czynnikiem kształtującym i różnicującym łóżysko rzeki oraz siedliska w obrębie krawędzi jej doliny. Wpływ tych procesów powoduje rozwój dużej różnorodności zbiorowisk roślinnych oraz bogactwo gatunkowe flory i fauny. Stan koryta rzeki Bug przedstawiają fot. nr 1 i 2.

Dolina zachowała nadzwyczaj cenne walory przyrodnicze i środowiskowe, co uzasadnia konieczność stosowania wielkoobszarowych form systemu ochrony przyrody, zabezpieczających przed ich degradacją. Dolina ta stanowi unikalny korytarz ekologiczny, odznaczający się cennymi walorami przyrodniczymi o randze międzynarodowej. Do obszarów prawnie chronionych w dolinie Bugu należą: Park Krajobrazowy „Poleski Przełom Bugu” oraz „Nadbużański obszar chronionego

krajobrazu”. Fragment doliny Bugu cennego przyrodniczo z dużą bioróżnorodnością zbiorowisk roślinnych przedstawia fot. nr 3.

Projektowaną ochroną przeciwpowodziową w wyniku współpracy polsko – białoruskiej objęto następujące części doliny rzeki Bug w województwie lubelskim, do których zaliczono doliny: Janowską, Terespolską, Kodeńską, Sławatyczką, Dołhobrodzką i Włodawską oraz w obwodzie brzeskim, do których zaliczono doliny: Nowosielską, Rudawiecką, Brzeską, Domeczowską i Priborowską. Na terenie zalewowym rzeki Bug, wodą $Q_p=1\%$ (pojawiająca się statystycznie raz na 100 lat) w województwie lubelskim i obwodzie brzeskim określono obszar zagrożony powodzią na powierzchni 46 468 ha, na którym znajduje się 2 235 budynków indywidualnych w 26 miastach i wsiach. Jest on zamieszkały przez 4 430 mieszkańców. Na mapie nr 1 przedstawiono zlewnię Z–IV rzeki Bug.

Istniejąca obecnie infrastruktura przeciwpowodziowa jest w złym stanie technicznym. Została wykonana w latach 20–30-tych ubiegłego stulecia i nie odpowiada warunkom technicznym, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. (Dz. U. Nr 86, poz. 579). Korpusy tych wałów posiadają niewłaściwe zagęszczenie i uszczelnienie, za mały przekrój poprzeczny i słabe podłoże, na którym są posadowione. Ten zły stan techniczny infrastruktury przeciwpowodziowej oraz koryta rzeki Bug potwierdziły katastrofalne powodzie w 1997 r., 2001 r.

Fot. nr 2 – Koryto rzeki Bug

Fot. nr 3 – Ujście rzeki Krzyny do rzeki Bug

i 2010 r. Na fot. nr 4 i 5 pokazano zalane budynki i tereny dolin cząstkowych podczas wezbrania zimowego w 2010 r.

W tabeli nr 1 przedstawiono stan infrastruktury przeciwpowodziowej i potrzeby jej budowy oraz modernizacji dolin cząstkowych na odcinku granicznym rzeki Bug.

W ramach współpracy transgranicznej w zakresie ochrony przeciwpowodziowej rzeki Bug w latach 2003–2006 z udziałem ekspertów z Polski, Ukrainy i Białorusi wykonano dwa opracowania w ramach projektów z udziałem środków unijnych pod kierunkiem Europejskiego Centrum Integracji i Współpracy Samorządowej „Dom Europy” w Lublinie:

- 1) „Transgraniczna strategia ochrony przed powodzią dorzecza rzeki Bug”, Lublin 2004 r., która zawiera ogólny program podstawowych kierunków i zasad ochrony obiektów znajdujących się na terenach zalewowych oraz wspólną strategię kompleksowej ochrony dolin cząstkowych rzeki Bug przed wezbrańmi powodziowymi na jego odcinku granicznym między Polską, Białorusią i Ukrainą na długości 363 km.
- 2) „Koncepcja projektowa technicznej i ekologicznej ochrony przeciwpowodziowej doliny transgranicznej rzeki Bug na terenie obwodu brzeskiego i województwa lubelskiego”, Lublin 2006 r. Opracowanie to przedstawia:
  - » zabezpieczenie przeciwpowodziowe województwa lubelskiego i brzeskiego w zasięgu oddziaływania rzeki Bug oraz wymianę doświadczeń pomiędzy stroną polską i białoruską w sytuacjach kryzysowych,
  - » założenia wspólnej strategii ochrony przeciwpowodziowej na granicznym odcinku rzeki Bug z uwzględnieniem

Mapa nr 1 – Hydrograficzno-administracyjna województwa lubelskiego – zlewnia Z-IV rzeki Bug

ciąg dalszy na str. 16

Fot. nr 4 – Zalane tereny w m. Mościce Dolne podczas wezbrań powodziowych w 2010 r.

Fot. nr 5 – Zalane tereny w m. Mościce Dolne podczas wezbrań powodziowych w 2010 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	Ilość jedn. ogółem	Polska	Białoruś
				Ilość jedn.	Ilość jedn.
1.	Ilość dolin chronionych	szt.	11	6	5
2.	Powierzchnia zalewu Q=1%	ha	50070	22527	27543
3.	Powierzchnia chroniona urządzeniami p.pow. $Q_p = 1\%$	ha	17138	7277	9861
4.	Modernizacja obwałowań	km	28,150	18,850	9,300
5.	Budowa nowych obwałowań	km	99,565	67,465	32,100
6.	Budowle wałowe	szt.	28	11	17
7.	Poldery zalewowe – ilość/pow./poj.	szt./ha/mln m ³	5/4828/46,400	2/1350/22,000	3/3478/24,400
8.	Naturalne tereny zalewowe – ilość/pow./poj.	szt./tys. ha /mln m ³	11/23,06/161,30	6/8,10/56,60	5/14,96/107,70
9.	Kontrolowane tereny zalewowe – ilość/pow. kompleksów	szt./ha	13/7220	13/7220	–/–
10.	Udrożnienie koryta przepływu wód wielkich rz. Bug – ilość/długość odcinków	szt./km	2/17,10	2/17,10	–/–
11.	Zabudowa erozyjna rz. Bug – ilość/długość odcinków	szt./km	48/24,30	23/6,35	25/17,95

jednolitych kryteriów tej ochrony takich, jak: prawdopodobieństwo wystąpienia przepływów dla projektowania urządzeń przeciwpowodziowych, parametry techniczne zabezpieczeń przeciwpowodziowych, ustalenie rejonów wymagających czynnej ochrony przeciwpowodziowej, retencja sztuczna i naturalna oraz uwarunkowania przyrodnicze i gospodarcze.

W opracowaniu pn. „Konceptja projektowa technicznej i ekologicznej ochrony przeciwpowodziowej doliny transgranicznej rzeki Bug na terenie obwodu brzeskiego i województwa lubelskiego” określono istotną rolę naturalnej retencji na użytkach zielonych o pow. 23056 ha i kontrolowanej retencji na użytkach zielonych o pow. 7720 ha dla łagodzenia skutków powodzi, która będzie miała wpływ na opóźnienie odpływu wód powodziowych oraz podniesienie się zwierciadła wód gruntowych na skutek zretencjonowania wody o pojemności 161,3 mln m³. Na tym obszarze założono przywrócenie

typowych dla niego warunków hydroekologicznych, a więc odpowiednio wysokiego (zgodnie z wymogami roślinności naturalnej) poziomu wody gruntowej oraz zalewu naturalnego wodami rzeki Bug. Ponadto dla sterowania falą powodziową zaprojektowano budowę polderów zalewowych o pow. 4828 ha, w których można będzie zmagazynować wezbrania powodziowe o poj. 46,400 mln m³.

Wymieniona koncepcja poprawy zabezpieczenia przeciwpowodziowego cząstkowych dolin rzecznych w dolinie rzeki Bug, łącząca zabiegi techniczne z ekologicznymi, znacznie ograniczyła budowę zawodnych, nowych wałów przeciwpowodziowych do długości 99,565 km, co będzie stanowić 44,41% długości granicznego odcinka rzeki Bug.

Na fot. 6 i 7 przedstawiono zmodernizowane urządzenia przeciwpowodziowe w dolinie cząstkowej Terespolskiej.

Pomimo ogromnego postępu technicznego i trwających od dziesiątek lat prac mających poprawić bezpieczeństwo przeciwpowodziowe, współczesne powodzie biją

rekordy zarówno pod względem wysokości poziomu wody, jak i wielkości strat materialnych. Doświadczenia ostatnich lat pokazały, że obwałowania i zbiorniki retencyjne ograniczają skutki małych i średnich wezbrań powodziowych, jednak okazują się zawodne podczas katastrofalnych powodzi.

Stąd też, coraz częściej ochronę techniczną (tereny zabudowane) łączy się z retencją naturalną (tereny niezabudowane) w celu opóźnienia splywu fali powodziowej i efektywniejszego obniżania poziomu wód wezbraniowych na terenach chronionych. W wyniku renaturalizacji, czyli odtworzenia naturalnych zbiorowisk roślinnych na użytkach rolnych i leśnych, wyeksploatowanych torfowiskach i uregulowanych ciekach w sposób skuteczniejszy łagodzi się wezbrania powodziowe, poprzez wykorzystanie retencji gruntowej i przywracanie odciętych dolin rzecznych.

dr inż. ANDRZEJ PICHLA
Wojewódzki Zarząd Melioracji
i Urządzeń Wodnych w Lublinie

Fot. nr 6 – Korpus wału przeciwpowodziowego – Aleja Marzeń

Fot. nr 7 – Zmodernizowana pompownia w Terespolu

Zmienione najważniejsze – obligatoryjne wymogi techniczno-prawne dla instalacji grzewczych i izolacyjności budynków

W związku z obowiązkiem wprowadzenia przez kraje członkowskie Unii Europejskiej wytycznych kierunkowych nowej Dyrektywy energetycznej – Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej wydał 5 lipca 2013 r. rozporządzenie zmieniające rozporządzenie – w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 r. poz. 926 dalej WT). Ma ono bardzo istotne znaczenie zarówno dla projektantów, wykonawców, jak i dla potencjalnych inwestorów i specjalistów – ekspertów od oceny energetycznej budynków.

Zmiany dotyczą obligatoryjnych wymagań technicznych przy projektowaniu budynków, tj. m.in. ich przegród zewnętrznych i otworów okiennie-drzwiowych, instalacji wentylacyjno-klimatyzacyjnych oraz instalacji centralnego ogrzewania. Przepisy te powodują etapowe zaostrenie wymagań do nowoprojektowanych budynków i ich instalacji grzewczych pod kątem ich energooszczędności.

Wentylacja mechaniczna

Wentylację mechaniczną wywiewną lub nawiewno-wywiewną należy stosować w budynkach wysokich i wysokościowych oraz w innych budynkach, w których zapewnienie odpowiedniej jakości środowiska wewnętrznego nie jest możliwe za pomocą wentylacji grawitacyjnej. W pozostałych budynkach może być stosowana wentylacja grawitacyjna lub wentylacja hybrydowa.

W pomieszczeniu, w którym jest zastosowana wentylacja mechaniczna lub klimatyzacja, nie można stosować wentylacji grawitacyjnej ani wentylacji hybrydowej. Wymaganie to nie dotyczy pomieszczeń z urządzeniami klimatyzacyjnymi niepobierającymi powietrza zewnętrznego.

Instalacja wentylacji hybrydowej, wentylacji mechanicznej wywiewnej oraz nawiewno-wywiewnej powinna mieć wentylatory o regulowanej wydajności (§ 148 ust. 1,2 i nowy 5).

W instalacjach wentylacji mechanicznej ogólnej nawiewno-wywiewnej lub klimatyzacji komfortowej o wydajności **500 m³/h** i więcej należy stosować urządzenia do odzyskiwania ciepła z powietrza wywiewanego o sprawności temperaturowej, co najmniej **50%** lub recyrkulację, gdy jest to dopuszczalne. W przypadku zastosowania recyrkulacji strumień powietrza zewnętrznego nie może być mniejszy niż wynika to z wymagań higienicznych. Dla wentylacji technologicznej zastosowanie odzysku ciepła powinno wynikać z uwarunkowań technologicznych i rachunku ekonomicznego (zm. § 151 ust.1).

Temperatury zasilania i powrotu czynnika chłodzącego belek chłodzących i elementów chłodzących płaszczyznowych powinny być tak dobrane, aby nie występowała kondensacja pary wodnej na powierzchniach tych urządzeń. Pompy obiegowe w obiegach chłodzących i ogrzewczych instalacji klimatyzacji powinny być regulowane według obciążenia cieplnego (nowy ust. 12 i 13 w § 154).

Zgodnie ze zmieniającym się przepisem § 328 WT – budynek i jego instalacje ogrzewcze, wentylacyjne, klimatyzacyjne, ciepłej

wody użytkowej, a w przypadku: budynków użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnych, gospodarczych i magazynowych również oświetlenia wbudowanego, powinny być zaprojektowane i wykonane w sposób zapewniający spełnienie następujących wymagań minimalnych:

- » **wartość wskaźnika EP** [kWh/(m² • rok)] określającego roczne obliczeniowe zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną do ogrzewania, wentylacji, chłodzenia oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej, a w przypadku budynków użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnych, gospodarczych i magazynowych również do oświetlenia wbudowanego, obliczona według przepisów dotyczących metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynków, jest mniejsza od wartości obliczonej zgodnie ze wzorem, o którym mowa w § 329 ust. 1 lub 3, przy uwzględnieniu cząstkowych maksymalnych wartości wskaźnika EP, o których mowa w § 329 ust. 2;
- » **przegrody** oraz wyposażenie techniczne budynku odpowiadają przynajmniej wymaganiom izolacyjności cieplnej określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia oraz powierzchnia okien odpowiada wymaganiom określonym w pkt 2.1. załącznika nr 2 do rozporządzenia.

Dodano ust. 1a w § 328 WT. **Wymagania minimalne**, uznaje się za spełnione dla budynku podlegającego przebudowie, jeżeli przegrody oraz wyposażenie techniczne budynku podlegające przebudowie **odpowiadają przynajmniej wymaganiom izolacyjności cieplnej** określonym w **załączniku nr 2** do rozporządzenia oraz powierzchnia okien odpowiada wymaganiom określonym w pkt 2.1. **załącznika nr 2** do rozporządzenia.

Zaostrzony wymóg § 329. 1. **tj. maksymalną wartość wskaźnika EP** określającego roczne obliczeniowe zapotrzebowanie budynku na nieodnawialną energię pierwotną do ogrzewania, wentylacji, chłodzenia, przygotowania ciepłej wody użytkowej oraz oświetlenia **obliczać należy od 1 stycznia 2014 roku** zgodnie z poniższym wzorem:

$$EP = EP_{H+W} + \Delta EP_C + \Delta EP_L; \text{ [kWh/(m}^2 \cdot \text{rok)]}$$

gdzie:

- EP_{H+W}** – cząstkowa maksymalna wartość wskaźnika EP na potrzeby ogrzewania, wentylacji oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej,
- ΔEP_C** – cząstkowa maksymalna wartość wskaźnika EP na potrzeby chłodzenia,
- ΔEP_L** – cząstkowa maksymalna wartość wskaźnika EP na potrzeby oświetlenia.

W przypadku budynków o różnych funkcjach użytkowych maksymalne wartości wskaźnika EP określającego roczne obliczeniowe zapotrzebowanie budynku na nieodnawialną energię pierwotną do ogrzewania, wentylacji, chłodzenia, przygotowania ciepłej wody użytkowej i oświetlenia wbudowanego obliczać się będzie zgodnie z poniższym wzorem:

ciąg dalszy na str. 18

ciąg dalszy ze str. 17

$$EP = \sum_i (EP_i \cdot A_{fi}) / \sum_i A_{fi}; [\text{kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok})]$$

gdzie:

EP_i – maksymalna wartość wskaźnika EP określającego roczne obliczeniowe zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną do ogrzewania, wentylacji, przygotowania ciepłej wody użytkowej, chłodzenia oraz oświetlenia w budowanym, dla części i-tej budynku o jednolitej funkcji użytkowej o powierzchni A_{fi} , obliczona zgodnie ze wzorem, przy uwzględnieniu cząstkowych maksymalnych wartości wskaźnika EP,

A_{fi} – powierzchnia użytkowa ogrzewana (chłodzona) i-tej części budynku o jednolitej funkcji użytkowej.

Wymagania określone w § 328 ust. 2 uznaje się za spełnione, jeżeli okna oraz inne przegrody przeszklone i przezroczyste

odpowiadają przynajmniej wymaganiom określonym w pkt 2.1.4 załącznika nr 2 do rozporządzenia w sprawie WT.

Wymagania izolacyjności cieplnej i inne wymagania związane z oszczędnością energii

1.1. Izolacyjność cieplna przegród

Wartości współczynnika przenikania ciepła U_c ścian, dachów, stropów i stropodachów dla wszystkich rodzajów budynków, uwzględniające poprawki ze względu na pustki powietrzne w warstwie izolacji, łączniki mechaniczne przechodzące przez warstwę izolacyjną oraz opady na dach o odwróconym układzie warstw, obliczone zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi obliczania oporu cieplnego i współczynnika przenikania ciepła oraz przenoszenia ciepła przez grunt, nie mogą być większe niż wartości $U_{c(max)}$ określone w poniższej tabeli:

Lp.	Rodzaj przegrody i temperatura w pomieszczeniu	Współczynnik przenikania ciepła $U_c(max)$ [W/(m ² · K)]		
		od 1 stycznia 2014 r.	od 1 stycznia 2017 r.	od 1 stycznia 2021 r. ^{*)}
1	2	3		
1	Ściany zewnętrzne:			
	a) przy $t_i \geq 16^\circ\text{C}$	0,25	0,23	0,20
	b) przy $8^\circ\text{C} \leq t_i < 16^\circ\text{C}$	0,45	0,45	0,45
	c) przy $t_i < 8^\circ\text{C}$	0,90	0,90	0,90
2	Ściany wewnętrzne:			
	a) przy $\Delta t \geq 8^\circ\text{C}$ oraz oddzielające pomieszczenia ogrzewane od klatek schodowych i korytarzy	1,00	1,00	1,00
	b) przy $\Delta t_i < 8^\circ\text{C}$	bez wymagań	bez wymagań	bez wymagań
	c) oddzielające pomieszczenie ogrzewane od nieogrzewanego	0,30	0,30	0,30
3	Ściany przyległe do szczelin dylatacyjnych o szerokości:			
	a) do 5 cm, trwale zamkniętych i wypełnionych izolacją cieplną na głębokości co najmniej 20 cm	1,00	1,00	1,00
	b) powyżej 5 cm, niezależnie od przyjętego sposobu zamknięcia i zaizolowania szczeliny	0,70	0,70	0,70
4	Ściany nieogrzewanych kondygnacji podziemnych	bez wymagań	bez wymagań	bez wymagań
5	Dachy, stropodachy i stropy pod nieogrzewanymi poddaszami lub nad przejazdami:			
	a) przy $t_i \geq 16^\circ\text{C}$	0,20	0,18	0,15
	b) przy $8^\circ\text{C} \leq t_i < 16^\circ\text{C}$	0,30	0,30	0,30
	c) przy $t_i < 8^\circ\text{C}$	0,70	0,70	0,70
6	Podłogi na gruncie:			
	a) przy $t_i \geq 16^\circ\text{C}$	0,30	0,30	0,30
	b) przy $8^\circ\text{C} \leq t_i < 16^\circ\text{C}$	1,20	1,20	1,20
	c) przy $t_i < 8^\circ\text{C}$	1,50	1,50	1,50
7	Stropy nad pomieszczeniami nieogrzewanymi i zamkniętymi przestrzeniami podpodłogowymi:			
	a) przy $t_i \geq 16^\circ\text{C}$	0,25	0,25	0,25
	b) przy $8^\circ\text{C} \leq t_i < 16^\circ\text{C}$	0,30	0,30	0,30
	c) przy $t_i < 8^\circ\text{C}$	1,00	1,00	1,00
8	Stropy nad ogrzewanymi pomieszczeniami podziemnymi i stropy międzykondygnacyjne:			
	a) przy $\Delta t_i \geq 8^\circ\text{C}$	1,00	1,00	1,00
	b) przy $\Delta t_i < 8^\circ\text{C}$	bez wymagań	bez wymagań	bez wymagań
	c) oddzielające pomieszczenie ogrzewane od nieogrzewanego	0,25	0,25	0,25

Pomieszczenie ogrzewane – pomieszczenie, w którym na skutek działania systemu ogrzewania lub w wyniku bilansu strat i zysków ciepła utrzymywana jest temperatura, której wartość została określona w §134 ust. 2 rozporządzenia. t_i – temperatura pomieszczenia ogrzewanego zgodnie z § 134 ust. 2 rozporządzenia.

* Od 1 stycznia 2019 r. – w przypadku budynków zajmowanych przez władze publiczne oraz będących ich własnością.

1.2. Wartości współczynnika przenikania ciepła U okien, drzwi balkonowych i drzwi zewnętrznych nie mogą być większe niż wartości $U_{(max)}$ określone w poniższej tabeli:

Lp.	Okna, drzwi balkonowe i drzwi zewnętrzne	Współczynnik przenikania ciepła $U_{(max)}$ [$W/(m^2 \cdot K)$]		
		od 1 stycznia 2014 r.	od 1 stycznia 2017 r.	od 1 stycznia 2021 r. ^{*)}
1	2	3		
1	Okna (z wyjątkiem okien połączonych), drzwi balkonowe i powierzchnie przezroczyste nieotwieralne:			
	a) przy $t_i \geq 16^\circ C$	1,3	1,1	0,9
	b) przy $t_i < 16^\circ C$	1,8	1,6	1,4
2	Okna połączone:			
	a) przy $t_i \geq 16^\circ C$	1,5	1,3	1,1
	b) przy $t_i < 16^\circ C$	1,8	1,6	1,4
3	Okna w ścianach wewnętrznych:			
	a) przy $\Delta t_i \geq 8^\circ C$	1,5	1,3	1,1
	b) przy $\Delta t_i < 8^\circ C$	bez wymagań	bez wymagań	bez wymagań
	c) oddzielające pomieszczenie ogrzewane od nieogrzewanego	1,5	1,3	1,1
4	Drzwi w przegrodach zewnętrznych lub w przegrodach między pomieszczeniami ogrzewanymi i nieogrzewanymi	1,7	1,5	1,3
5	Okna i drzwi zewnętrzne w przegrodach zewnętrznych pomieszczeń nieogrzewanych	bez wymagań	bez wymagań	bez wymagań

Pomieszczenie ogrzewane to pomieszczenie, w którym na skutek działania systemu ogrzewania lub w wyniku bilansu strat i zysków ciepła utrzymywana jest temperatura, której wartość została określona w § 134 ust. 2 rozporządzenia. t_i – temperatura pomieszczenia ogrzewanego zgodnie z § 134 ust. 2 rozporządzenia.

* Od 1 stycznia 2019 r. – w przypadku budynków zajmowanych przez władze publiczne oraz będących ich własnością.

1.3. Dopuszcza się dla budynku produkcyjnego, magazynowego i gospodarczego większe wartości współczynnika U niż $U_{C(max)}$ oraz $U_{(max)}$ określone w pkt 1.1. i 1.2., jeżeli uzasadnia to rachunek efektywności ekonomicznej inwestycji, obejmujący koszty budowy i eksploatacji budynku.

1.4. W budynku mieszkalnym, zamieszkania zbiorowego, użyteczności publicznej, produkcyjnym, magazynowym i gospodarczym podłoga na gruncie w ogrzewanym pomieszczeniu powinna mieć **izolację cieplną obwodową** z materiału izolacyjnego w postaci warstwy o oporze cieplnym, co najmniej **2,0 ($m^2 \cdot K$)/W**, przy czym opór cieplny warstw podłogowych oblicza się zgodnie z Polskimi Normami.

1.5. Izolacja cieplna przewodów rozdzielczych i komponentów w instalacjach centralnego ogrzewania, ciepłej wody użytkowej (w tym przewodów cyrkulacyjnych), instalacji chłodu i ogrzewania powietrznego powinna spełniać następujące wymagania minimalne określone w poniższej tabeli:

Lp.	Rodzaj przewodu lub komponentu	Minimalna grubość izolacji cieplnej (materiał o współczynniku przewodzenia ciepła $\lambda = 0,035 [W/(m \cdot K)]$)
1	2	3
1	Średnica wewnętrzna do 22 mm	20 mm
2	Średnica wewnętrzna od 22 do 35 mm	30 mm
3	Średnica wewnętrzna od 35 do 100 mm	równa średnicy wewnętrznej rury
4	Średnica wewnętrzna ponad 100 mm	100 mm
5	Przewody i armatura wg lp. 14 przechodzące przez ściany lub stropy, skrzyżowania przewodów	50% wymagań z lp. 1-4
6	Przewody ogrzewań centralnych, przewody wody ciepłej i cyrkulacji instalacji ciepłej wody użytkowej wg lp. 1-4, ułożone w komponentach budowlanych między ogrzewanymi pomieszczeniami różnych użytkowników	50% wymagań z lp. 1-4
7	Przewody wg lp. 6 ułożone w podłodze	6 mm
8	Przewody ogrzewania powietrznego (ułożone w części ogrzewanej budynku)	40 mm
9	Przewody ogrzewania powietrznego (ułożone w części nieogrzewanej budynku)	80 mm
10	Przewody instalacji wody lodowej prowadzone wewnątrz budynku ¹⁾	50% wymagań z lp. 1-4
11	Przewody instalacji wody lodowej prowadzone na zewnątrz budynku ²⁾	100% wymagań z lp. 1-4

Uwaga:

1) Przy zastosowaniu materiału izolacyjnego o innym współczynniku przewodzenia ciepła niż podany w tabeli – należy skorygować grubość warstwy izolacyjnej.

2) Izolacja cieplna wykonana jako powietrzno-szczelna.

Inne wymagania związane z oszczędnością energii

Wartości **współczynnika całkowitej przepuszczalności energii promieniowania słonecznego** dla typu oszklenia g_n należy przyjmować na podstawie deklaracji właściwości użytkowych okna. W przypadku **braku danych** wartość g_n będzie określać poniższa tabela:

Lp.	Typ oszklenia	Współczynnik całkowitej przepuszczalności energii promieniowania słonecznego g_n
1	2	3
1	Pojedynczo szklone	0,85
2	Podwójnie szklone	0,75
3	Podwójnie szklone z powłoką selektywną	0,67
4	Potrójnie szklone	0,7
5	Potrójnie szklone z powłoką selektywną	0,5
6	Okna podwójne	0,75

ciąg dalszy na str. 20

ciąg dalszy ze str. 17

Wartości nowego **współczynnika redukcji promieniowania** ze względu na zastosowane urządzenia przeciwsłoneczne f_c określa tabela obok.

Nie stosuje się wymogu w odniesieniu do powierzchni pionowych oraz powierzchni nachylonych więcej niż 60° do poziomu, skierowanych w kierunkach od północno-zachodniego do północno-wschodniego (kierunek północny +/- 45°), okien chronionych przed promieniowaniem słonecznym elementem zacieniającym, spełniającym wymagania oraz do okien o powierzchni mniejszej niż $0,5 \text{ m}^2$.

Warunki spełnienia wymagań dotyczących powierzchniowej kondensacji pary wodnej

W celu zachowania warunku, o którym mowa w § 321 ust. 1 rozporządzenia w sprawie WT, w odniesieniu do przegród zewnętrznych budynków mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego, użyteczności publicznej, produkcyjnych, magazynowych i gospodarczych rozwiązania przegród zewnętrznych i ich węzłów konstrukcyjnych powinny charakteryzować się współczynnikiem temperaturowym f_{Rsi} o wartości nie mniejszej niż wymagana wartość krytyczna, obliczona zgodnie z Polską Normą dotyczącą metody obliczania temperatury powierzchni wewnętrznej koniecznej do uniknięcia krytycznej wilgotności powierzchni i kondensacji międzywarstwowej.

Wymaganą **wartość krytyczną współczynnika temperaturowego f_{Rsi}** w pomieszczeniach ogrzewanych do temperatury, co najmniej 20°C w budynkach mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej należy określać według rozdziału 5 Polskiej Normy, przy założeniu, że średnia miesięczna wartość **wilgotności względnej powietrza wewnętrznego** jest równa $\varphi = 50\%$, przy czym dopuszcza się przyjmowanie wymaganej wartości tego współczynnika równej $0,72$.

Wartość **współczynnika temperaturowego** charakteryzującego zastosowane rozwiązanie konstrukcyjno-materiałowe należy obliczać:

- 1) dla przegrody – według Polskiej Normy,
- 2) dla mostków cieplnych przy zastosowaniu przestrzennego modelu przegrody – według Polskiej Normy dotyczącej obliczenia strumieni cieplnych i temperatury powierzchni.

Sprawdzenie warunku, o którym mowa w § 321 ust. 1 i 2 rozporządzenia, należy przeprowadzać według rozdziału 5 i 6 Polskiej Normy.

Dopuszcza się **kondensację pary wodnej**, o której mowa w § 321 ust. 2 rozporządzenia, wewnątrz przegrody **w okresie zimowym, o ile struktura przegrody umożliwi wyparowanie kondensatu w okresie letnim** i nie nastąpi przy tym degradacja materiałów budowlanych przegrody na skutek tej kondensacji.

Szczelność na przenikanie powietrza

W budynku mieszkalnym, zamieszkania zbiorowego, użyteczności publicznej i produkcyjnym przegrody zewnętrzne nieprzeźroczyste, złącza między przegrodami i częściami przegród (między innymi połączenie stropodachów lub dachów ze ścianami zewnętrznymi), **przejścia elementów instalacji** (takie jak kanały instalacji wentylacyjnej i spalinowej przez przegrody zewnętrzne) oraz **połączenia okien z ościeżami należy projektować**

Lp.	Typ zasłon	Właściwości optyczne		Współczynnik redukcji promieniowania f_c	
		współczynnik absorpcji	współczynnik przepuszczalności	osłona wewnętrzna	osłona zewnętrzna
1	2	3	4	5	6
1	Białe żaluzje o lamelach nastawnych	0,1	0,05	0,25	0,10
			0,1	0,30	0,15
			0,3	0,45	0,35
2	Zasłony białe	0,1	0,5	0,65	0,55
			0,7	0,80	0,75
			0,9	0,95	0,95
3	Zasłony kolorowe	0,3	0,1	0,42	0,17
			0,3	0,57	0,37
			0,5	0,77	0,57
4	Zasłony z powłoką aluminiową	0,2	0,05	0,20	0,08

i wykonywać pod kątem osiągnięcia ich **całkowitej szczelności na przenikanie powietrza**.

W budynkach niskich, średniowysokich i wysokich przepuszczalność powietrza dla okien i drzwi balkonowych przy ciśnieniu równym 100 Pa wynosi nie więcej niż $2,25 \text{ m}^3/(\text{m} \cdot \text{h})$ w odniesieniu do długości linii stykowej lub $9 \text{ m}^3/(\text{m}^2 \cdot \text{h})$ w odniesieniu do pola powierzchni, co odpowiada klasie 3 Polskiej Normy dotyczącej przepuszczalności powietrza okien i drzwi. Dla okien i drzwi balkonowych w budynkach wysokocielowych przepuszczalność powietrza przy ciśnieniu równym 100 Pa wynosi nie więcej niż $0,75 \text{ m}^3/(\text{m} \cdot \text{h})$ w odniesieniu do długości linii stykowej lub $3 \text{ m}^3/(\text{m}^2 \cdot \text{h})$ w odniesieniu do pola powierzchni, co odpowiada klasie 4 Polskiej Normy dotyczącej przepuszczalności powietrza okien i drzwi.

Zalecana szczelność powietrzna budynków wynosi:

- 1) w budynkach **z wentylacją grawitacyjną** lub wentylacją hybrydową – $n_{50} < 3,0 \text{ l/h}$;
- 2) w budynkach **z wentylacją mechaniczną lub klimatyzacją** – $n_{50} < 1,5 \text{ l/h}$

Zalecane jest, by po zakończeniu budowy budynek mieszkalny, zamieszkania zbiorowego, użyteczności publicznej i produkcyjny został poddany **próbom szczelności** przeprowadzonej zgodnie z Polską Normą dotyczącą określania przepuszczalności powietrznej budynków w celu uzyskania zalecanej szczelności budynków.

Jeżeli przed dniem wejścia w życie rozporządzenia:

- 1) został złożony wniosek o pozwolenie na budowę lub odrębny wniosek o zatwierdzenie projektu budowlanego,
- 2) zostało dokonane zgłoszenie budowy lub wykonywania robót budowlanych, w przypadku gdy nie jest wymagane pozwolenie na budowę,
- 3) została wydana decyzja o pozwoleniu na budowę lub odrębna decyzja o zatwierdzeniu projektu budowlanego – **stosuje się przepisy dotychczasowe**.

Przepisy zmienionego rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej weszły w życie **z dniem 1 stycznia 2014 r.** Inżynierowie budownictwa w tym projektanci, a także inwestorzy i wykonawcy oraz eksperci od oceny energetycznej budynków muszą się do tego obowiązkowo dostosować.

mgr inż. WIESŁAW BOCHEŃCZYK

Kto jest kim w lubelskim budownictwie

inż. Katarzyna Trojanowska-Żuk

Absolwentka Liceum Ogólnokształcącego w Kazimierzu Dolnym. W 1968 r. rozpoczęła naukę w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Lublinie na Wydziale Budownictwa Lądowego. Pracę inżynierską poświęconą konstrukcjom żelbetowym pisała pod kierunkiem prof. Mieczysława Króla.

W 1972 r. rozpoczęła pracę zawodową w Przedsiębiorstwie Budownictwa Rolniczego w Lublinie na stanowisku inżyniera budowy. Na początku zatrudniona była przy budowie bukaciarni w zabudowaniach PGR w Machowie Starym. W 1973 r. awansowała na kierownika budowy. Pracując w Przedsiębiorstwie Budownictwa Rolniczego uczestniczyła m.in. przy realizacji Zakładu Wylęgu Drobiu w Turce, fermy drobiu w Motyczu, hal produkcyjnych w Zakładzie Prefabrykacji w Niemcach, Szkoły Podstawowej nr 43 w Lublinie. Kierowała także budową obiektów mieszkalnych, m.in. w miejscowościach: Babin, Antopol i Motycz.

W 1986 r. została zatrudniona w Spółdzielni Projektowania i Usług Inwestycyjnych „Inwestprojekt” (obecnie „Inwestprojekt” S.A.) w Lublinie obejmując stanowisko inspektora nadzoru. Nadzorowała głównie budowę obiektów mieszkalnych w lubelskich spółdzielniach mieszkaniowych m.in. SM Czechów, SM Czuby, SM Choiny, LSM oraz w Poniatowej, Bychawie, Kraśniku, Krasnymstawie i Bełżycach.

W lipcu 1997 r. awansowała na stanowisko dyrektora Zakładu Obsługi Inwestycji „Inwestprojektu” S.A. Zakład Obsługi Inwestycji

nadzorował realizację wielu inwestycji w województwie lubelskim, m.in. Zakładu Przetwórstwa Chmielu w Suchodolach, gimnazjum w Wilkowie, Szkoły Podstawowej w Babinie, dokończenie budowy Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Rybczewicach, Centrum Powiadomienia Ratunkowego dla Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie, Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Nr 4 w Lublinie, rozbudowę browaru przy ul. Kunickiego w Lublinie oraz budowę laboratorium drogowego przy ul. Olszewskiego dla GDDKiA Oddział Lublin.

Uczestniczyła przy tworzeniu pierwszych struktur budownictwa czynszowego w Lublinie: Lubelskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego oraz Towarzystwa Budownictwa Społecznego „Nowy Dom”.

Zakład Obsługi Inwestycji „Inwestprojektu” S.A., którym kierowała, sprawował nadzór nad realizacją pierwszych budynków czynszowych w os. Lipińskiego w dzielnicy Czechów. Następne zaś wielorodzinne budynki mieszkalne zlokalizowane w dzielnicach: Czechów, Felin i Bronowice, będące w zasobach TBS „Nowy Dom” były już w całości zaprojektowane, nadzorowane i przekazywane do użytkowania przez „Inwestprojekt” S.A.

Posiada uprawnienia budowlane nadane w 1975 r. upoważniające do wykonywania samodzielnej funkcji kierownika budowy i robót w specjalności konstrukcyjno-budowlanej.

Uczestniczyła w tworzeniu pierwszych struktur Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa. Od początku działa w Okręgowym Sądzie Dyscyplinarnym LOIIB, w którym w obecnej kadencji pełni funkcję wiceprzewodniczącej.

Za swoją działalność społeczną i zawodową odznaczona m.in. Złotą Odznaką Honorową PIIB.

mgr inż. Roman Szkodziak

Urodził się 21 czerwca 1943 r. w Dysie k. Lublina. Absolwent Technikum Energetycznego w Lublinie. W 1962 r. rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Wrocławskiej, które ukończył w 1968 r. uzyskując tytuł magistra inżyniera elektryka ze specjalnością automatyka i zabezpieczenia w energetyce. W 1968 r. podjął pracę w Lubelskim Przedsiębiorstwie Instalacji Elektrycznych

jako stażysta, kierownik budowy odcinka robót, działu wykonawstwa. Kierował budową m.in. budynków mieszkalnych, linii energetycznych, linii kablowych, stacji transformatorowych np. na lubelskich osiedlach Tatarskie, Bronowice oraz przy ul. Zemborzyckiej i Diamentowej. Kierował robotami przy realizacji obiektów budownictwa mieszkaniowego i zakładów przemysłowych m.in. w Lubartowie, Łukowie, Międzyrzeczu Podl., Białej Podl., Terespolu.

Po odbyciu okresowej służby w wojskach inżynierjino-budowlanych, podjął pracę w 1972 r. w Akademii Medycznej w Lublinie jako główny energetyk. Od stycznia 1973 r. objął stanowisko zastępcy dyrektora ds. technicznych uczelni. W latach 1971–1979 pracował także jako nauczyciel przedmiotów elektrycznych w Zespole Szkół Budowlanych przy ul. Słowiczej 3 w Lublinie.

W 2007 r. objął stanowisko zastępcy kanclerza ds. technicznych uczelni, którą to funkcję pełnił do odejścia na emeryturę w 2008 r. Pracując w Akademii Medycznej, a następnie na Uniwersytecie Medycznym odpowiadał nie tylko za utrzymanie ruchu energetycznego we wszystkich obiektach,

ale także za działalność inwestycyjną oraz remontowo-modernizacyjną. Wybudowano m.in.: Dziecięcy Szpital Kliniczny w Lublinie, Spalarnię Odpadów Pospitalnych, Klinikę Neurochirurgii i Rehabilitacji, Collegium Universum, Nową Klinikę Okulistyczną przy ul. Chmielnej, Collegium Maius i Anatomicum, halę sportową i DS nr 4 przy ul. Chodźki.

Prowadzono remonty i modernizację Klinik oraz Oddziałów Szpitala Klinicznego Nr 1 i Nr 4 w Lublinie. Dokonano także modernizacji budynków dydaktycznych m.in. Collegium Medicum, Collegium Pharmaceuticum i Collegium Pathologicum oraz adaptowano zakupiony obiekt przy ul. Szkolnej na Bibliotekę Główną.

W 1985 r. ukończył Studium postępowania w sprawach wynalazczości.

Posiada uprawnienia budowlane nadane w 1971 r. do kierowania robotami budowlanymi w zakresie budowy wszelkiego rodzaju instalacji i urządzeń elektrycznych budownictwa powszechnego oraz do projektowania otrzymane w 1988 r.

Od 1964 r. jest członkiem Stowarzyszenia Elektryków Polskich. W latach 1990–1998 pełnił funkcję prezesa Zarządu Oddziału w Lublinie, natomiast od 1998 do 2002 r. był członkiem Głównej Komisji Rewizyjnej SEP.

Obecnie jest przewodniczącym Komisji Kwalifikacyjnej na uprawnienia EiD w SEP Oddział Lublin.

Uczestniczył z ramienia SEP w organizacji struktur LOIIB. W latach 2002–2006 był członkiem Komisji ds. Szkoleń i Doradztwa Zawodowego LOIIB.

Za swoją działalność zawodową i społeczną uhonorowany m.in. Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi, Srebrną Odznaką Zasłużony dla Energetyki, Medalem im. prof. S. Fryze, Medalem pamiątkowym im. prof. J. Groszkowskiego.

HARMONOGRAM SZKOLEŃ DLA CZŁONKÓW LOIB W I PÓŁROCZU 2014

Poniżej przedstawiamy harmonogram bezpłatnych szkoleń branżowych dla czynnych członków LOIB w I półroczu 2014 roku. Ze względu na organizacyjne prosimy o wcześniejsze potwierdzanie planowanego uczestnictwa w szkoleniach telefonicznie: 81 534-78-17 lub e-mail: a.koralewski@lub.piib.org.pl. Możliwe jest uczestnictwo w dowolnej liczbie szkoleń z różnych branż.

TEMATYKA SZKOLENIA	DATA SZKOLENIA	GODZINA I MIEJSCE SZKOLENIA
OGÓLNOBUDOWLANA		
Wybrane praktyczne aspekty rozstrzygnięć sądowych w zakresie opracowanych przedmiarów i dokumentacji projektowej. Rodzaje form wynagrodzenia, podawania znaków towarowych w procedurach przetargowych. <i>Prowadzący – Maciej Sikorski, firma ORGBUD Poznań</i>	26 maja 2014	LUBLIN Restauracja „Koncertowa” w Lublinie ul. Kaprysowa 4 godz. 10.00–15.00
Aspekty materialno-prawne wznowienia robót budowlanych oraz aktualne zmiany w Prawie budowlanym i przepisach wykonawczych w okresie od października 2012 r. do września 2013 r. – wznowienie robót po wyeliminowaniu z obiegu prawnego pozwolenia na budowę, – wznowienie przerwanej budowy, – uwarunkowania do wydania pozwolenia na wznowienie robót, – zmiana, uchylene, przeniesienie decyzji o wznowieniu robót, – nowelizacja warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, – nowelizacja rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego. <i>Prowadząca – Ewa Boguta, Urząd Miasta Lublin</i>	3 kwietnia 2014	
Projektowanie i warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych dla tarasów i balkonów. <i>Prowadzący – Bartłomiej Kwiatkowski, Politechnika Lubelska</i>	17 kwietnia 2014	
Wpływ temperatury na trwałość dachów ze szczególnym uwzględnieniem pokryć blaszanych. <i>Prowadzący – Krzysztof Patoka</i>	5 czerwca 2014	
Projektowanie konstrukcji drewnianych według Eurokodu PN-EN 1995-1-1. 1. Materiał i podstawy analizy konstrukcji z drewna. 2. Stany graniczne nośności i użytkowości. 3. Projektowanie belek i słupów. 4. Projektowanie kratownic (wiązarów). 5. Wybrane zagadnienia projektowania połączeń. 6. Konstrukcje z drewna klejonego warstwowo o dużych rozpiętościach. 7. Projektowanie stężeń (tężników). <i>Prowadzący – Wiesław Nurek, Okręgowa Komisja Kwalifikacyjna LOIB</i>	7 maja 2014	
Błędy w projektowaniu i wykonawstwie dachów. <i>Prowadzący – Polska Federacja Blacharzy, Dekarzy i Cieśli</i>	16 czerwca 2014	
Nowe produkty Wienerberger i błędy wykonawcze. 1. System Porotherm – ceramiczne elementy do budowy ścian i stropów. 2. System Porotherm-Dryfix murowania „na sucho”. 3. Ściany jednowarstwowe w świetle aktualnych wymagań termicznych. <i>Prowadzący – Sławomir Zawadzki, firma WIENERBERGER</i> Systemy wentylacyjne firmy AERECO 1. Wentylacja pożarowa w budynkach. 2. Wentylacja w budynkach mieszkalnych. <i>Prowadzący – Adam Prawdzik, Tomasz Kulnianin</i>	28 kwietnia 2014	LUBLIN Biuro LOIB w Lublinie ul. Bursaki 19 sala 03 parter godz. 10.00–15.00
WODNO-MELIORACYJNA		
Redukcja wezbrań powodziowych w zlewni rzeki Tanew na przykładzie planowanych do budowy zbiorników wodnych – <i>Andrzej Pichla, WZMiUW Lublin</i> Zamówienia na roboty budowlane ze szczególnym uwzględnieniem postanowień umowy o roboty budowlane regulujących zapłatę wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy – <i>Alicja Stępkowska</i> Wpływ zmian planowania użytków zielonych na wielkość zużycia wody w rejonie Kanału Wieprz-Krzna – <i>Jan Szajda prof. ndzw.</i>	27 czerwca 2014	LUBLIN Restauracja „FIESTA” w Lublinie ul. Prusa 8 godz. 8.30–15.00
DROGOWA		
Metody wzmacniania podłoża gruntowego z metodyką badań laboratoryjnych. <i>Prowadzący – Tomasz Białobrzęski, firma Menard Polska, Paweł Pietrzykowski – Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie</i>	2 czerwca 2014	LUBLIN Biuro LOIB w Lublinie ul. Bursaki 19 sala 03 parter godz. 10.00–15.00

SANITARNA		
Aktualne warunki techniczne wykonania i odbioru instalacji ogrzewczych i wodociągowych. <i>Prowadzący – Marek Płuciennik</i>	8 maja 2014	LUBLIN Biuro LOIIB w Lublinie ul. Bursaki 19 sala 03 parter godz. 10.00–15.00
Ocena efektywności energetycznej kotłów i instalacji grzewczych w kontekście ustawy Prawo budowlane. <i>Prowadzący – Dariusz Szymański, Urząd Dozoru Technicznego w Siedlcach</i>	14 kwietnia 2014	
Kompleksowe systemy dla wód opadowych – zasady doboru zbiorników retencyjnych, regulatorów i urządzeń podczyszczających. 1. Oczyszczanie wód deszczowych – separatory, osadniki i osadniki wirowe, – zbiorniki retencyjne pojemności 5–2.500 m ³ , – pompownie przevalowe do zbiorników retencyjnych, – pompownie po zbiornikach retencyjnych, – regulatory przepływu. 2. Ścieki sanitarne – pompownie sanitarne, – rozdrabniarki części stałych do zabezpieczania pomp przed blokowaniem, – pompy samozasysające do ścieków i osadów. <i>Prowadząca – Ewa Matysiak, firma AWAS</i>	26 marca 2014	
ELEKTRYCZNA		
Badania i pomiary eksploatacyjne urządzeń oświetlenia elektrycznego we wnętrzach. <i>Prowadzący – Ryszard Siekierski, SEP O/Lublin</i>	10 kwietnia 2014	LUBLIN Biuro LOIIB w Lublinie ul. Bursaki 19 sala 03 parter godz. 10.00–15.00
WIELOBRANŻOWE		
Najnowsze zmiany w Prawie Zamówień Publicznych z grudnia 2013 r. i lutego 2014 r. 1. Nowe regulacje dotyczące podwykonawstwa – definicje, – kluczowe części zamówienia, – zmiana lub rezygnacja z podwykonawcy. 2. Obligatoryjne zaliczkowanie umów na roboty budowlane. 3. Bezpośrednia zapłata wynagrodzenia dla podwykonawcy. 4. Obligatoryjne postanowienia umowy na roboty budowlane. 5. Zakres regulacji kodeksowej w odniesieniu do PZP w obszarze podwykonawstwa. 6. Dialog techniczny. 7. Projektowane zmiany PZP. <i>Prowadzący – Leszek Klepacki, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Konsultantów Zamówień Publicznych</i>	15 maja 2014	LUBLIN Biuro LOIIB w Lublinie ul. Bursaki 19 sala 03 parter godz. 10.00–15.00
OGÓLNOBUDOWLANA		
Wybrane praktyczne aspekty rozstrzygnięć sądowych w zakresie opracowanych przedmiarów i dokumentacji projektowej. Rodzaje form wynagradzania, podawania znaków towarowych w procedurach przetargowych. <i>Prowadzący – Maciej Sikorski, firma ORGBUD Poznań</i>	29 maja 2014	BIAŁA PODLASKA Białskie Wodociągi i Kanalizacja ul. Narutowicza 35A godz. 10.00–15.00
Aspekty materialno-prawne wznowienia robót budowlanych oraz aktualne zmiany w Prawie budowlanym i przepisach wykonawczych w okresie od października 2012 r. do września 2013 r. – wznowienie robót po wyeliminowaniu z obiegu prawnego pozwolenia na budowę, – wznowienie przerwanej budowy, – uwarunkowania do wydania pozwolenia na wznowienie robót, – zmiana, uchylene, przeniesienie decyzji o wznowieniu robót, – nowelizacja warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, – nowelizacja rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego. <i>Prowadząca – Ewa Boguta, Urząd Miasta Lublin</i>	25 marca 2014	
Projektowanie i warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych dla tarasów i balkonów. <i>Prowadzący – Bartłomiej Kwiatkowski, Politechnika Lubelska</i>	7 kwietnia 2014	
Wpływ temperatury na trwałość dachów ze szczególnym uwzględnieniem pokryć blaszanych. <i>Prowadzący – Krzysztof Patoka</i>	18 kwietnia 2014	

SANITARNA		
Aktualne warunki techniczne wykonania i odbioru instalacji ogrzewczych i wodociągowych. <i>Prowadzący – Marek Płuciennik</i>	13 maja 2014	BIAŁA PODLASKA Białskie Wodociągi i Kanalizacja ul. Narutowicza 35A godz. 10.00–15.00
ELEKTRYCZNA		
Badania i pomiary eksploatacyjne urządzeń oświetlenia elektrycznego we wnętrzach. <i>Prowadzący – Ryszard Siekierski, SEP O/Lublin</i>	6 czerwca 2014	BIAŁA PODLASKA Białskie Wodociągi i Kanalizacja ul. Narutowicza 35A godz. 10.00–15.00
WIELOBRANŻOWE		
Najnowsze zmiany w Prawie Zamówień Publicznych z grudnia 2013 r. i lutego 2014 r. 1. Nowe regulacje dotyczące podwykonawstwa – definicje, – kluczowe części zamówienia, – zmiana lub rezygnacja z podwykonawcy. 2. Obligatoryjne zaliczkowanie umów na roboty budowlane. 3. Bezpośrednia zapłata wynagrodzenia dla podwykonawcy. 4. Obligatoryjne postanowienia umowy na roboty budowlane. 5. Zakres regulacji kodeksowej w odniesieniu do PZP w obszarze podwykonawstwa. 6. Dialog techniczny. 7. Projektowane zmiany PZP. <i>Prowadzący – Leszek Klepacki, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Konsultantów Zamówień Publicznych</i>	29 kwietnia 2014	BIAŁA PODLASKA Białskie Wodociągi i Kanalizacja ul. Narutowicza 35A godz. 10.00–15.00
OGÓLNOBUDOWLANA		
Wybrane praktyczne aspekty rozstrzygnięć sądowych w zakresie opracowanych przedmiarów i dokumentacji projektowej. Rodzaje form wynagradzania, podawania znaków towarowych w procedurach przetargowych. <i>Prowadzący – Maciej Sikorski, firma ORGBUD Poznań</i>	28 maja 2014	CHEŁM Chełmska Biblioteka Publiczna ul. Partyzantów 40 godz. 10.00–15.00
Aspekty materialno-prawne wznowienia robót budowlanych oraz aktualne zmiany w Prawie budowlanym i przepisach wykonawczych w okresie od października 2012 r. do września 2013 r. – wznowienie robót po wyeliminowaniu z obiegu prawnego pozwolenia na budowę, – wznowienie przerwanej budowy, – uwarunkowania do wydania pozwolenia na wznowienie robót, – zmiana, uchylene, przeniesienie decyzji o wznowieniu robót, – nowelizacja warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, – nowelizacja rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego. <i>Prowadząca – Ewa Boguta, Urząd Miasta Lublin</i>	27 marca 2014	
Projektowanie i warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych dla tarasów i balkonów. <i>Prowadzący – Bartłomiej Kwiatkowski, Politechnika Lubelska</i>	16 kwietnia 2014	
Wpływ temperatury na trwałość dachów ze szczególnym uwzględnieniem pokryć blaszanych. <i>Prowadzący – Krzysztof Patoka</i>	4 kwietnia 2014	
SANITARNA		
Aktualne warunki techniczne wykonania i odbioru instalacji ogrzewczych i wodociągowych. <i>Prowadzący – Marek Płuciennik</i>	9 maja 2014	CHEŁM Chełmska Biblioteka Publiczna ul. Partyzantów 40 godz. 10.00–15.00
ELEKTRYCZNA		
Badania i pomiary eksploatacyjne urządzeń oświetlenia elektrycznego we wnętrzach. <i>Prowadzący – Ryszard Siekierski, SEP O/Lublin</i>	25 kwietnia 2014	CHEŁM Chełmska Biblioteka Publiczna ul. Partyzantów 40 godz. 10.00–15.00

WIELOBRANŻOWE		
<p>Najnowsze zmiany w Prawie Zamówień Publicznych z grudnia 2013 r. i lutego 2014 r.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nowe regulacje dotyczące podwykonawstwa <ul style="list-style-type: none"> – definicje, – kluczowe części zamówienia, – zmiana lub rezygnacja z podwykonawcy. 2. Obligatoryjne zaliczkowanie umów na roboty budowlane. 3. Bezpośrednia zapłata wynagrodzenia dla podwykonawcy. 4. Obligatoryjne postanowienia umowy na roboty budowlane. 5. Zakres regulacji kodeksowej w odniesieniu do PZP w obszarze podwykonawstwa. 6. Dialog techniczny. 7. Projektowane zmiany PZP. <p><i>Prowadzący – Leszek Klepacki, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Konsultantów Zamówień Publicznych</i></p>	9 czerwca 2014	<p>CHEŁM</p> <p>Chełmska Biblioteka Publiczna ul. Partyzantów 40 godz. 10.00–15.00</p>
OGÓLNOBUDOWLANA		
<p>Wybrane praktyczne aspekty rozstrzygnięć sądowych w zakresie opracowanych przedmiarów i dokumentacji projektowej. Rodzaje form wynagradzania, podawania znaków towarowych w procedurach przetargowych.</p> <p><i>Prowadzący – Maciej Sikorski, firma ORGBUD Poznań</i></p>	27 maja 2014	<p>ZAMOŚĆ</p> <p>LUW Delegatura w Zamościu ul. Partyzantów 3 godz. 10.00–15.00</p>
<p>Aspekty materialno-prawne wznowienia robót budowlanych oraz aktualne zmiany w Prawie budowlanym i przepisach wykonawczych w okresie od października 2012 r. do września 2013 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> – wznowienie robót po wyeliminowaniu z obiegu prawnego pozwolenia na budowę, – wznowienie przerwanej budowy, – uwarunkowania do wydania pozwolenia na wznowienie robót, – zmiana, uchylene, przeniesienie decyzji o wznowieniu robót, – nowelizacja warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, – nowelizacja rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego. <p><i>Prowadząca – Ewa Boguta, Urząd Miasta Lublin</i></p>	24 marca 2014	
<p>Projektowanie i warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych dla tarasów i balkonów.</p> <p><i>Prowadzący – Bartłomiej Kwiatkowski, Politechnika Lubelska</i></p>	8 kwietnia 2014	
<p>Wpływ temperatury na trwałość dachów ze szczególnym uwzględnieniem pokryć blaszanych.</p> <p><i>Prowadzący – Krzysztof Patoka</i></p>	14 maja 2014	
SANITARNA		
<p>Aktualne warunki techniczne wykonania i odbioru instalacji ogrzewczych i wodociągowych.</p> <p><i>Prowadzący – Marek Płuciennik</i></p>	12 maja 2014	<p>ZAMOŚĆ</p> <p>LUW Delegatura w Zamościu ul. Partyzantów 3 godz. 10.00–15.00</p>
ELEKTRYCZNA		
<p>Badania i pomiary eksploatacyjne urządzeń oświetlenia elektrycznego we wnętrzach.</p> <p><i>Prowadzący – Ryszard Siekierski, SEP O/Lublin</i></p>	12 czerwca 2014	<p>ZAMOŚĆ</p> <p>LUW Delegatura w Zamościu ul. Partyzantów 3 godz. 10.00–15.00</p>
WIELOBRANŻOWE		
<p>Najnowsze zmiany w Prawie Zamówień Publicznych z grudnia 2013 r. i lutego 2014 r.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nowe regulacje dotyczące podwykonawstwa <ul style="list-style-type: none"> – definicje, – kluczowe części zamówienia, – zmiana lub rezygnacja z podwykonawcy. 2. Obligatoryjne zaliczkowanie umów na roboty budowlane. 3. Bezpośrednia zapłata wynagrodzenia dla podwykonawcy. 4. Obligatoryjne postanowienia umowy na roboty budowlane. 5. Zakres regulacji kodeksowej w odniesieniu do PZP w obszarze podwykonawstwa. 6. Dialog techniczny. 7. Projektowane zmiany PZP. <p><i>Prowadzący – Leszek Klepacki, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Konsultantów Zamówień Publicznych</i></p>	23 kwietnia 2014	<p>ZAMOŚĆ</p> <p>LUW Delegatura w Zamościu ul. Partyzantów 3 godz. 10.00–15.00</p>

WSPOMNIENIE

7 czerwca 2013 r. odszedł od nas w wieku 80 lat Kolega Henryk Kotarski. Był życzliwym Kolegą, oddanym bez reszty przyjacielom i pracy.

Przez całe dorosłe życie był drogowcem. Zawód taki wybrał w 1948 r., kiedy to rozpoczął naukę w Technikum Drogowym w Lublinie, które ukończył w 1952 r.

Od początku swojej kariery zawodowej Kolega Henryk Kotarski pełnił odpowiedzialne funkcje zwłaszcza, że kilka lat po II wojnie światowej polskie drogi potrzebowały specjalistów, którzy z pasją i oddaniem pracowaliby przy ich remontach, przebudowie i budowie. A takim był Kolega Henryk. Po ukończeniu w 1952 r. Technikum Drogowego, w wieku 19 lat był już inspektorem do spraw technicznych i głównym specjalistą w Powiatowej Radzie Narodowej w Chełmie. Młody technik został obciążony poważnymi obowiązkami związanymi z przygotowaniem programów, dokumentacją oraz nadzorowaniem robót drogowych na lokalnych drogach powiatu chełmskiego.

Praca Kolegi Henryka oraz jego zaangażowanie zostało docenione przez przełożonych i już w roku 1955 awansował do Zarządu Dróg Lokalnych Wydziału Komunikacji Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lublinie na stanowisko głównego specjalisty i inspektora ds. technicznych. Na tym stanowisku pracował do 1975 r., czyli przez 20 lat. Był to najlepszy okres dla dróg lokalnych. Dzięki takim pracownikom, jak

**Henryk Kotarski
(1933–2013)**

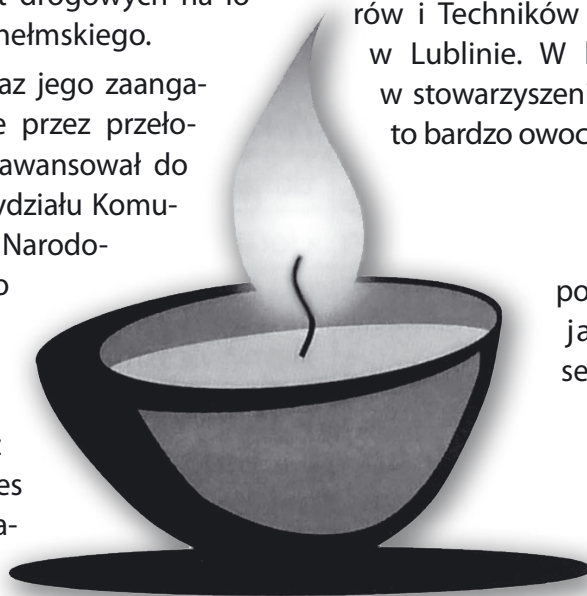
Henryk Kotarski zorganizowane i wyposażone w dobry sprzęt Powiatowe Zarządy Dróg Lokalnych, których zadaniem było utrzymanie i budowa dróg na najbardziej zaniedbanej sieci dróg lokalnych województwa lubelskiego, mogły sprawnie funkcjonować.

Od 1976 r. i przez następne lata Kolega Henryk Kotarski związał swoją pracę zawodową z: Rejonową Dyrekcją Dróg Publicznych w Lublinie, z Miejskim Zarządem Dróg i Mostów w Lublinie oraz z Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacji, pełniąc w nich funkcje inspektora lub kierownika działu technicznego.

W wyuczonym, ukochanym zawodzie pracował 38 lat nadzorując, projektując drogi i ulice na terenie województwa lubelskiego, od Terespoła do Biłgoraja i od Puław do Tomaszowa Lubelskiego.

Kolega Henryk Kotarski udzielał się także społecznie, zwłaszcza w Stowarzyszeniu Inżynierów i Techników Komunikacji RP Oddział w Lublinie. W latach 1990–2012 pełnił w stowarzyszeniu funkcję sekretarza i był to bardzo owocny okres jego działalności.

Kolega Henryk Kotarski pozostanie w naszej pamięci jako dobry fachowiec, serdeczny i uczciwy Kolega.

Cześć Jego pamięci!

Przyjaciele

Wręczenie uprawnień budowlanych w LOIIB (II sesja egzaminacyjna 2013 r.)

Zebrania obwodowe w LOiIB w obiektywie

